

ΟΛΚΑΣ

ΤΩΝ ΘΕΛΟΝΤΩΝ ΣΩΘΗΝΑΙ

ΤΕΥΧΟΣ 40 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2017

ΕΤΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΡΟΥ, ΚΑΛΥΜΝΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΕΠΙ ΤΗ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ

† ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ ΚΥΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἀδελφοί καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ εὐλογημένα,

Χάριτι Θεοῦ εἰσερχόμεθα σήμερον εἰς τὸ νέον ἐκκλησιαστικὸν ἔτος, συνεχίζοντες «διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς»¹ συμμαρτυρεῖν καὶ λόγον διδόναι «περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος»², ζῶντες ἐν Ἐκκλησίᾳ, ἐν Χριστῷ καὶ κατὰ Χριστόν, ὁ Ὅποιος ἐπηγγεῖλατο νὰ εἶναι μαζί μας «πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος»³.

Παρθῆλον εἰκοσιοκτῶ ἔτη ἀπὸ τήν, συνοδικῆ ἀποφάσει, καθιέρωσιν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῆς ἐορτῆς τῆς Ἰνδικτου ὡς «Ἡμέρας προστασίας τοῦ περιβάλλοντος», κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐν τῷ Ἱερῷ Κέντρῳ τῆς Ὁρθοδοξίας ἀναπέμπονται εὐχαὶ καὶ ἱκεσίαι «ὑπὲρ τῆς ὅλης δημιουργίας». Ἡ σχετικὴ πατριαρχικὴ ἐγκύκλιος ἐκάλεσε σύμπαντα τὸν ὀρθόδοξον καὶ τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον, ὅπως ἀναπέμψῃ κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν εὐχαριστηρίους δεήσεις πρὸς τὸν Κτίστην τῶν ὄλων διὰ τὸ «μέγα δῶρον τῆς Δημιουργίας»⁴ καὶ ἱκεσίας διὰ τὴν προστασίαν αὐτῆς.

Ἐκφράζομεν τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἱκανοποίη-

σιν τῆς ἡμετέρας Μετριότητος διὰ τὴν ἀπήχησιν καὶ τὴν πλουσίαν καρποφορίαν τῆς ἐν λόγῳ πρωτοβουλίας τῆς Κωνσταντινουπολίτιδος Ἐκκλησίας. Ἀνεδείξαμεν τὰς πνευματικὰς ρίζας τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως καὶ τὴν ἀνάγκην μετανοίας καὶ ἐπανιεραρχήσεως τῶν ἀξιῶν τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου. Ἐβεβαίωθη, ὅτι ἡ ἐκμετάλλευσιν καὶ ἡ καταστροφὴ τῆς κτίσεως ἀποτελοῦν διαστρέβλωσιν καὶ κακὴν ἀλλοίωσιν τοῦ χριστιανικοῦ ἠθους καὶ ὄχι ἀναγκαίαν συνέπειαν τῆς βιβλικῆς ἐντολῆς «αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε...»⁵, ὅτι ἡ ἀντιοικολογικὴ συμπεριφορὰ εἶναι προσβολὴ τοῦ Δημιουργοῦ καὶ ἀθέτησις τῶν ἐντολῶν Του, καὶ ὅτι λειτουργεῖ κατὰ τοῦ ἀληθοῦς προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ βιώσιμος ἀνάπτυξις εἰς βάρος τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν καὶ τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος.

Ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησία προέβαλε καὶ προβάλλει τὸ οἰκοφυλικὸν δυναμικὸν τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, ἀναδεικνύουσα τὴν εὐχαριστιακὴν χρῆσιν τῆς κτίσεως, τὴν λειτουργίαν τοῦ πιστοῦ ὡς «ιερέως» τῆς Δημιουργίας, ὁ ὁποῖος ἀδιαλείπτως ἀναφέρει αὐτὴν εἰς τὸν Κτίστην τῶν ἀπάντων, καὶ τὴν ἀνυπέβλη-

1. Ρωμ. η', 38

2. πρβλ. Α' Πέτρ. γ', 15

3. Ματθ. κη', 20

4. Ἐγκύκλιος ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τῆς Ἰνδικτου, 1/9/1989

5. Γεν. α', 22

τον ἄξιαν τοῦ ἀσκητικοῦ πνεύματος, ὡς ἀντιδότη τοῦ συγχρόνου εὐδαιμονισμοῦ. Ὅντως, ὁ σεβασμὸς τῆς δημιουργίας ἀνήκει εἰς τὸν πυρῆνα τῆς ὀρθοδόξου παραδόσεως.

Προκαλεῖ ἰδιαίτερον ἀνησυχίαν τὸ γεγονός ὅτι, ἐνῶ εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ οἰκολογικὴ κρίσις συνεχῶς ἐπιτείνεται, ἡ ἀνθρωπότης, ἐν ὀνόματι τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ τῶν τεχνολογικῶν ἐφαρμογῶν, κωφεύει εἰς τὰς πανταχόθεν ἐκκλήσεις πρὸς ριζικὴν ἀλλαγὴν συμπεριφορᾶς ἀπέναντι εἰς τὴν κτίσιν. Εἶναι προφανές ὅτι ἡ προϊοῦσα ἀλλοίωσις τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος ἀποτελεῖ συνέπειαν ἐνὸς συγκεκριμένου προτύπου οικονομικῆς ἀναπτύξεως, τὸ ὁποῖον ἀδιαφορεῖ διὰ τὰς ἀντιοικολογικὰς ἐπιπτώσεις του. Τὰ βραχυπρόθεσμα ὄφελῃ ἀπὸ τὴν ἄνοδον τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου εἰς ὠρισμένας περιοχὰς τῆς ὑψηλίου, ἀπλῶς ἐπικαλύπτουν τὴν ἀλογίαν τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ συλῆσεως τῆς δημιουργίας. Ἡ οικονομικὴ δραστηριότης, ἡ ὁποία δὲν σέβεται τὸν οἶκον τῆς ζωῆς, εἶναι οἰκο-ανομία καὶ ὄχι οἰκο-νομία. Ὁ ἄκρατος οἰκονομισμὸς τῆς παγκοσμιοποιήσεως συμπορεύεται σήμερον μὲ τὴν ἀλματώδη ἀνάπτυξιν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας, ἡ ὁποία, παρὰ τὰ πολλὰ εὐεργετήματά της, συνοδεύεται ἀπὸ ἔπαρσιν ἐναντι τῆς φύσεως καὶ ὀδηγεῖ εἰς ποικιλομόρφους ἐκμεταλλεύσεις αὐτῆς. Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος γνωρίζει, ἀλλὰ δρᾷ ὡς νὰ μὴ ἐγνωρίζε. Γνωρίζει ὅτι ἡ φύσις δὲν αὐτοανακαίνιζεται εἰς τὸ διηνεκές, ἀδιαφορεῖ ὅμως διὰ τὰς ἀρνητικὰς συνεπείας τοῦ «*τεχνοπωλίου*» διὰ τὸ περιβάλλον. Αὐτὸ τὸ ὄντως ἐκρηκτικὸν μίγμα τοῦ ἀκράτου οἰκονομισμοῦ καὶ τοῦ ἐπιστημονισμοῦ, ἦτοι τῆς ἀπεριορίστου ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν δύναμιν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας, ἐπιτείνει τοὺς κινδύνους διὰ τὴν ἀκεραιότητα τῆς δημιουργίας καὶ διὰ τὸν ἄνθρωπον.

Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, σοφῶς καὶ σαφῶς κατανόμασε τοὺς κινδύνους τῆς «*ιδιονομίας τῆς οικονομίας*», τῆς αὐτονομήσεως αὐτῆς ἀπὸ τὰς ζωτικὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου, αἱ ὁποῖαι ὑπηρετοῦνται μόνον ἐντὸς βιωσίμου φυσικοῦ περιβάλλοντος, καὶ προέτεινε μίαν οἰκονομίαν «*τεθεμελιωμένην εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Εὐαγγελίου*»⁶ καὶ τὴν ἀντιμετώπισιν

6. Ἐγκύκλιος, §15

τοῦ συγχρόνου οἰκολογικοῦ προβλήματος «*ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς χριστιανικῆς παραδόσεως*»⁷. Ἡ παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας ἀπαιτεῖ, ἐνώπιον τῶν συγχρόνων ἀπειλῶν, «*ριζικὴν ἀλλαγὴν νοοτροπίας καὶ συμπεριφορᾶς*» ἀπέναντι εἰς τὴν κτίσιν, πνεῦμα ἀσκητισμοῦ, «*ὀλιγαρκείας καὶ ἐγκρατείας*»⁸, ἐναντι τῆς «*ἀπληστίας*»⁹, τῆς «*θεοποιήσεως τῶν ἀναγκῶν καὶ τῆς κτητικῆς στάσεως*»¹⁰. Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Σύνοδος ἀνεφέρθη μετ' ἐμφάσεως καὶ εἰς τὰς «*κοινωνικὰς διαστάσεις καὶ τὰς τραγικὰς ἐπιπτώσεις τῆς καταστροφῆς τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος*»¹¹.

Ἀκολουθοῦντες τὰς ἀποφάσεις τῆς Συνόδου ταύτης, ὑπογραμμίζομεν, εἰς τὴν παροῦσαν ἐγκύκλιόν μας, τὴν στενὴν συνάφειαν τῶν περιβαλλοντικῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων καὶ τὴν κοινὴν ρίζαν αὐτῶν ἐν τῇ χωρὶς Θεὸν «*ἄφροني καρδίᾳ*», ἐν τῇ πτώσει καὶ ἁμαρτίᾳ, ἐν τῇ κακῇ χρήσει τῆς θεοσδότου ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου. Τῆς καταστροφῆς τῆς φύσεως καὶ τῆς κοινωνίας προηγεῖται πάντοτε μία ἐσωτερικὴ «*ἀνατροπὴ τῶν ἀξιών*», μία πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ καταστροφή. Ὅταν τὸ ἔχειν κυριεῦση τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν μας, τότε ἡ στάσις μας τόσον ἐναντι τοῦ συνανθρώπου, ὅσον καὶ πρὸς τὴν κτίσιν, εἶναι ἀναποφεύκτως κτητικὴ καὶ ἀνοίκειος. Τὸ «*σαπρὸν δένδρον*» ποιεῖ, κατὰ τὸ Βιβλικόν, πάντοτε «*καρπούς πονηρούς*»¹².

Τονίζομεν, ἀντιστοίχως, ὅτι καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν κτίσιν καὶ πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἔχουν τὴν αὐτὴν πνευματικὴν πηγὴν καὶ ἀφετηρίαν, τὴν ἐν Χριστῷ δηλαδὴ ἀνακαίνισιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν κεχαριτωμένην ἐλευθερίαν του. Ὡς ἡ καταστροφή τοῦ περιβάλλοντος καὶ ἡ κοινωνικὴ ἀδικία συμπορεύονται, ἔτσι καὶ ἡ οἰκοφιλικὴ συμπεριφορὰ καὶ ἡ κοινωνικὴ ἀλληλεγγύη εἶναι ἀδιαίρετοι.

Εἶναι αὐτονόητον, ὅτι διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς συγχρόνου πολυδιαστάτου κρίσεως τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ πολιτισμοῦ του καὶ τοῦ οἴκου του, ἀπαιτεῖται πολὺπλευρος κινητοποίησης καὶ κοινὴ προσπάθεια. Ὅπως ὅλα τὰ μεγάλα προβλήματα,

7. ὁ. π., §15

8. Ἡ Ἀποστολὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον, §10

9. ὁ. π., §10

10. Ἐγκύκλιος, §14

11. ὁ. π.

12. Ματθ. ζ', 17

ούτω καὶ αἱ σοβοῦσαι ἀλληλοπεριχωρούμεναι κρίσεις τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καὶ τῆς κοινωνίας, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀντιμετωπισθοῦν χωρὶς τὴν διαχριστιανικὴν καὶ διαθρησκευτικὴν συνεργασίαν. Ὁ διάλογος εἶναι ἐδῶ πρόσφορος χώρος διὰ νὰ ἀναδειχθοῦν αἱ ὑπάρχουσαι οἰκοφιλικά καὶ κοινωνικά παραδόσεις, διὰ οἰκολογικὴν καὶ κοινωνικὴν εὐαισθητοποίησιν, καθὼς καὶ διὰ ἐποικοδομητικὴν κριτικὴν τῆς ἀποκλειστικῶς τεχνολογικῆς καὶ οἰκονομικῆς προόδου καὶ τῶν ἀτομοκεντρικῶν καὶ κοινωνιοκρατικῶν προτύπων, εἰς βᾶρος τῆς κτίσεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ προσώπου.

Κατακλείοντες, ὑπογραμμίζομεν καὶ πάλιν τὸ ἀδιαίρετον τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὴν δημιουργίαν καὶ πρὸς τὸ ἀνθρώπινον πρόσωπον, καλοῦμεν

πάντας τοὺς ἀνθρώπους καλῆς θελήσεως εἰς τὸν καλὸν ἀγῶνα διὰ τὴν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καὶ τὴν ἐδραΐωσιν τῆς ἀλληλεγγύης, καὶ δεόμεθα πρὸς τὸν ἀγαθοδότην Κύριον, πρεσβείαις τῆς Παναγίας τῆς Παμμακαρίστου, νὰ χαρίξῃ εἰς τὰ τέκνα αὐτοῦ «καῦσιν καρδίας ὑπὲρ πάσης τῆς κτίσεως»¹³ καὶ «παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων»¹⁴.

βιζ' Σεπτεμβρίου α'

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

13. Ἰσαὰκ ὁ Σύρος, Τὰ εὐρεθέντα ἀσκητικά, Λόγος, πα'
14. Ἐβρ. ι', 24

Ἀπὸ τίς ἐκδηλώσεις τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως

Τὴν Κυριακὴν 21/5/2017, μέ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ τέλους τῆς περιόδου πού ψάλλεται τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη», τῆς ἐπερχομένης ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως, ἀλλὰ καὶ τῆς λήξης τῶν κατηχητικῶν σχολείων τῆς Ἑνορίας, πραγματοποιήθηκε ὠραιότατη ἐκδήλωση στό πνευματικὸ κέντρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Μαρίνης Λέρου.

Ἡ ἐκδήλωση ἀποτελοῦνταν ἀπὸ τρία μέρη: Τὸ πρῶτο μέρος ἦταν ἀφιερωμένο στίς ἐμφανίσεις τοῦ Χριστοῦ μετὰ τὴν Ἀνάσταση, ὅπως τίς περιγράφουν οἱ τέσσερις Εὐαγγελιστές καὶ ὁ Ἄπ. Παῦλος στὴν Α' πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολή του. Τὰ μικρὰ παιδιά τῆς χορωδίας ἐψαλλαν ὅλα τὰ ἀναστάσιμα ἀπολυτίκια. Τὸ δεύτερο μέρος ἦταν ἀφιερωμένο στὴν λήξη τῆς περιόδου τῶν κατηχητικῶν σχολείων τῆς ἐνορίας, ὅπου μικρὰ καὶ μεγάλα παιδιά ἀπήγγειλαν ὠραιότατα ποιήματα καὶ τραγούδησαν χριστιανικά τραγούδια. Στό τρίτο μέρος, ἡ χορωδία τῶν μεγάλων τῆς Ἑνορίας, ἀπέδωσε ἀναστάσιμους ὕμνους μέ βυζαντινὸ ὕφος τῆς ἐπερχομένης ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου.

Στό τέλος τῆς ἐκδήλωσης ἐδόθη, ὡς ἀναμνηστικὸ δῶρο, ἓνα θυμιατὸ σέ ὅλα τὰ παιδιά τοῦ κατηχητικοῦ. Ἦταν μία ἄρτια, ἐξαιρετικὴ ἐκδήλωση, ὅπου καταχειροκροτήθηκε ἀπὸ πλῆθος κόσμου, πού εἶχε γεμίσει ἀσφυκτικά τὴν αἴθουσα τοῦ πνευματικοῦ κέντρου τῆς Ἑνορίας.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟΒΔΟΜΑΔΟ ΚΑΙ ΠΑΣΧΑ ΣΤΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΑΣ

Η Κυριακή αυτή τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδας ὀνομάζεται ἔτσι, γιατί «μετά Βαΐων καί κλάδων» ἔγινε ἡ ὑποδοχή τοῦ Χριστοῦ στή Ἱερουσόλυμα.

Ὁ Χριστός μπαίνει στήν πόλη χωρίς τήν βασιλική πολυτέλεια, καθισμένος ἐπί πώλου ὄνου, ἐνῶ ὁ κόσμος καί τά μικρά παιδιά, σέ μιά ἀτμόσφαιρα χαρᾶς καί ἀγαλλιᾶσεως, βγήκαν στούς δρόμους γιά νά Τόν προῦπαντήσουν μέ ζωηρούς ἀλλαγμούς καί κρατοῦν βᾶγια τῶν φοινίκων. «Ὡσαννά τῷ Υἱῷ Δαβίδ, εὐλογημένος ὁ

ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ!».

Χαρακτηριστικό ἔθιμο τῆς ἡμέρας εἶναι ὁ στολισμός τῶν Ἐκκλησιῶν μέ βᾶγια, ἐνῶ μετά τή λειτουργία ὁ παπᾶς εὐλογεῖ καί δίνει στούς πιστούς σταυρούς ἀπό βᾶγια καί μικρά κλαδάκια ἐλιάς, τά ὅποια φυλάττουμε στή εἰκονίσματα, ἡ ὀπουδήποτε ἀλλοῦ, γιά εὐλογία (στά καΐκια, πλοῖα, αὐτοκίνητα, κλπ).

Τήν Κυριακή τῶν Βαΐων εἶναι ἔθιμο νά τρώμε ψάρι.

Κυριακή τῶν Βαΐων στή Λέρο (Ἱερός Ναός Σωτήρος Χριστοῦ)

Κυριακή τῶν Βαΐων στήν Κάλυμνο (Ἱερός Ναός Παναγίας Κεχαριτωμένης Χώρας)

**Μεγάλη Δευτέρα στη Λέρο
(Γερός Ναός Αγίων Τεσσαράκοντα)**

**Μεγάλη Τρίτη - Τροπάριο τής Κασσιανής
στόν Ι. Ν. Αγ. Μαρίνης Λέρου**

Μεγάλη Τρίτη και Μεγάλη Τετάρτη στην Κάλυμνο (Ι. Ν. Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου και Ι. Ν. Αναστάσεως)

Μεγάλη Τετάρτη - Τό Μυστήριο του Γερού Εύχελαίου στόν Ι. Ν. Αγίου Σάββα Καλύμνου και Ι. Ν. Αγίου Στεφάνου

Μεγάλη Τετάρτη στη Λέρο (Γερός Ναός Αγίου Φανουρίου)

Μεγάλη Τετάρτη - Τό Μυστήριο του Ίεροϋ Εϋχελαιίου στόν Ίερό Ναό Αγίου Νικολάου Λακκίου Λέρου

Μεγάλη Πέμπτη στήν Κάλυμνο - Ακολουθία τών Παθών του Κυρίου στόν Ίερό Ναό Αγίου Νικολάου

Μεγάλη Πέμπτη - στολισμός έπιταφίων

Μεγάλη Πέμπτη βράδι - Τό «μοιρολόι του Χριστού» στίς ένορίες Εϋαγγελισμού καί Σωτήρος Χριστού Λέρου

Μεγάλη Παρασκευή - τελετή αποκαθηλώσεως στην Παναγία του Κάστρου Λέρου

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΠΙΤΑΦΙΩΝ

Περιφορά Έπιταφίων στην Κάλυμνο

Περιφορά Έπιταφίων στην Κάλυμνο

Περιφορά Έπιταφίων στη Λέρο

Άνάσταση στην Καλόλιμνο και στο Φαρμακονήσι

Άγιο Φῶς καὶ Ἀκολουθία Ἀναστάσεως στὸν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Λέρου

Πάσχα στην Κάλυμνο

Πάσχα στη Λέρο

ΜΙΑ «ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΗ;»

Μακαρούνας Μιχάλης-Νικήτας
Πτυχιούχος Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Απ' τήν εμφάνισή της ή χριστιανική πίστη πολεμήθηκε και συκοφαντήθηκε σέ μέγιστο βαθμό. Δύο χιλιάδες χρόνια Χριστιανισμού και οι διαφόρων ειδών συκοφάντες δέν έχουν έκλείψει. Χρησιμοποιούμε τόν σκληρό ὄρο «συκοφάντες» γιά νά χαρακτηρίσουμε ὅλους ἐκείνους πού μέ τά ἴδια ἐπαναλαμβάνόμενα «ἐπιχειρήματα» και τίς κατ' αὐτούς ἀποστομωτικές ἐρωτήσεις και ἀπαντήσεις τους, προσπαθοῦν ἀπό ἀρχαιοτάτων χρόνων νά ἀποδείξουν τόν δῆθεν σκοταδισμό πού ἔφερε στήν ἀνθρωπότητα ὁ Χριστιανισμός.

Στή μακραίωνη λοιπόν διαδρομή τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας και θεολογίας ὑπῆρξαν και ὑπάρχουν πολλές ἀναπόφευκτες συγχύσεις, ἐκούσιες ἢ ἀκούσιες παρανοήσεις ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος και σέ κάποιο βαθμό ὑβριστικές παρερμηνεῖες.

Στή γιγάντωση αὐτῶν τῶν παραμέτρων, μέ τίς ὅποιες παρανοήσεις, παρερμηνεῖες και συγχύσεις, πρωταγωνιστικό ρόλο διαδραματίζουν, ὅπως εἶναι φυσικό, οἱ ἐξωεκκλησιαστικοί παράγοντες και πρόσωπα, ὅπως ἀρχικά ἦταν οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς διανόησης (φιλόσοφοι) και σήμερα οἱ θιασῶτες τῆς ἀρχαιοελληνικῆς θρησκείας¹ και ἀκόμη οἱ αὐτόπροσδιοριζόμενοι ὡς «ἄθεοι», ὅπου μέ τήν ἄγνοια και τήν συνθηματικοποίηση τῆς δημοσιογραφικῆς γλώσσας, τήν ἰδεολογική ἐμπάθεια καταφέρονται διαχρονικά κατά τοῦ Χριστιανισμοῦ.

1. Οἱ ὅποιοι μάλιστα θεωροῦν μόνο τούς ἑαυτούς τους ὡς γνήσιους ἀπόγονους τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων και τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος (sic) κατηγορώντας μάλιστα ὡς ἀνθέλληνες τούς Ὀρθοδόξους Χριστιανούς.

Σκοπός τους δέν εἶναι ἡ ἀγαθή πρόθεση γιά ἕναν ἐποικοδομητικό διάλογο πρὸς ἄρση τῶν ὅποιων παρεξηγήσεων ἀλλά δυστυχῶς ἡ συκοφάντηση και ὑπονόμευση τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ἐμπειρίας και θεολογίας. Σ' αὐτή τήν περίπτωση ἰσχύει τό ἀρχαῖο ρητό «Οὐ μέ πείσεις κἄν μέ πείσεις!».

Πικρή ὅμως διαπίστωση εἶναι πὼς ὅλα αὐτά, οἱ κριτικές αἰχμές ὅσο και ἡ ἄγνοια πού κακοποιοῦν τήν ἱστορία γενικά ἀλλά και τήν ἐλληνική ἱστορία εἰδικότερα, τροφοδοτεῖται ἀπό τή σύγχυση και τίς περισσότερες φορές ἀδιαφορία, τῶν ἴδιων τῶν μελῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος, πού εἶτε ἀνέχεται ἀδιαμαρτύρητα εἶτε και ἀναπαράγει τά κοσμικά στερεότυπα περί τῆς ἱστορικῆς δράσης και ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας.

Πολλές λοιπόν ἀβάσιμες, ἀνιστόρητες και ἀνυπόστατες κατηγορίες ἔχει δεχθεῖ ἡ Ἐκκλησία κατά καιρούς. Ἐμεῖς ὅμως ὡς Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί στίς ὅποιες σχετικές κατηγορίες ἀπαντᾶμε πὼς ὅποιος μελετᾶ πῶς ψύχραιμα τά τῆς Ἐκκλησίας ὀρθόδοξα κείμενα και ἰδιαίτερος τό Ἅγιον Εὐαγγέλιον πού εἶναι Φῶς, Ζωή και Ἐλπίδα, θά διαπιστώσει μιᾶ ρωμαλέα συνέχιση τῆς Ἐνσάρκωσης τοῦ Χριστοῦ μέ ὄρους ἐκκλησιολογικούς. Ἡ Ἐκκλησία προσέλαβε τήν πολιτισμική σάρκα τοῦ κόσμου ἀφενός γιά νά τήν χρησιμοποιήσει και νά τήν ἀναδείξει σέ ἕνα ἐκφραστικό ὄχημα, ἰκανό νά μεταφράσει στή γλώσσα, στούς συμβολικούς κώδικες και στή νοοτροπία τῆς ἐποχῆς τό διαχρονικό μήνυμα τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας δηλαδή τοῦ ἁγιασμοῦ σύνολης τῆς κτίσης. ❀

ΑΓΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ, ΕΝΑΣ «ΦΙΛΑΘΗΝΑΙΟΣ» ΑΓΙΟΣ

Γεώργιος Δαγκλής

Φοιτητής τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

*Μ*ιά αρχαία παροιμία σκωπτικά αναφέρει πώς είναι πιθανότερο να υπάρξει λευκό κοράκι, παρά να αναδειχθεί κάποιος ρήτορας πού να κατάγεται από την Καππαδοκία. Σέ αντίθεση αυτής της παροιμίας του έθνικού κόσμου, έρχονται οι Καππαδόκες πατέρες, οι όποιοι μέσα από τον βίο αλλά και τό έργο τους όχι μόνο προόδευαν χριστιανικά και πνευματικά, αλλά και ρητορικά κατά τά φιλοσοφικά μοτίβα και καλούπια, αλλάζοντας βέβαια τό περιεχόμενό τους κατά τή χριστιανική και εύαγγελική όδό. Η τακτική τους είναι σά να άδειασαν ένα ποτήρι μέ νερό και να τό γέμισαν μέ γλυκό κόκκινο κρασί. Τό ποτήρι έμενε ίδιο, όσον άφορα τήν πληθώρα των μέσων τής διδασκαλίας και έκφρασης πού χρησιμοποιούσαν, ώστόσο τό περιεχόμενο, τό όποιο θά εισερχόταν στον όργανισμό και θά γινόταν κτήμα και τρόπος λειτουργίας του, άλλαζε.

Η ζωή όλων των Καππαδοκών πατέρων εξέλιχθηκε στό αντίθετο ρεύμα τής άνωτέρω παροιμίας. Κυρίως δέ, ό Άγιος Γρηγόριος ό Θεολόγος φρόντισε να άχρηστεύσει στό έξής αυτή τήν παροιμία, τήν όποία δέν γνωρίζουμε αν είχε ύπόψη του. Ο ίδιος αυτοχαρακτηρίζεται “φιλαθήναιος”, δηλαδή φίλος τής Άθήνας και φυσικά των σχολών της όπου σπούδασε ρητορική και ποίηση, αλλά και δίδαξε τή ρητορική κατά τά έτη 350-357. Δικαίως χαρακτηρίστηκε ως μέγας ρήτορας και από τους Έθνικούς και από τους Χριστιανούς, καθότι ό ίδιος οικειοποιήθηκε και ένδύθηκε τήν έθνική παιδεία.

Πέραν τής ρητορικής και τής ποίησης, έντρύφησε στην πλατωνική και άριστοτελική φιλοσοφία, καθώς και σε εκείνη των στωϊκών και νεοπλατωνικών φιλοσόφων. Άπό αυτό άπορρέει ή προσπάθεια του για τή διάσωση τής έθνικής παιδείας από τους Χριστιανούς του 4ου αι., καθώς θεωρούσαν ότιδήποτε έθνικό ως ειδωλολατρικό και ως μέρος του καταδικασμένου παγανιστικού κόσμου. Ο Άγιος δέν άφησε τήν παιδεία να έχει τή μοίρα πού είχαν τά είδωλα, χαρακτηρίζοντας μάλιστα όσους τήν άπέριπταν ως “σκαιούς και άπαιδευτους”, και ή αναφορά αυτή πήγαινε πρωτίστως στους Χριστιανούς.

Στήν προσπάθειά του για διάσωση τής έθνικής παιδείας, ήρθε άντιμέτωπος και μέ τον αυτοκράτορα Ιουλιανό τον Παραβάτη. Ο τελευταίος είχε έκδώσει έναν εκπαιδευτικό νόμο, ό όποιος επέτρεπε στους Χριστιανούς να διδάσκουν παγανιστές συγγραφείς μόνο αν τους θεωρούσαν σοφούς και μιμούνταν τήν εύλάβιά τους άπέναντι στους θεούς των αρχαίων Έλλήνων. Αν ώστόσο θεωρούσαν ψεύτικους τους θεούς τους, να μη τους έρμηνεύουν, να μη τους διδάσκουν και να περιοριστούν στους ναούς τους όπου θά διδάσκουν τά τής χριστιανικής πίστης άποκλειστικά. Κάτι τέτοιο ώστόσο θά ήταν καταδικαστικό για τήν έθνική παιδεία και θά όδηγούσε στην άφάνειά της, μέσα στον ήδη παρηκμασμένο έθνικό κόσμο.

Σ’ αυτόν τον εκπαιδευτικό νόμο ό Άγιος άπάντησε εναντιωμένος, ως προς τήν πίστη των αρχαίων συγγραφέων άπορρίπτον-

τας τούς θεούς τους καί ἀποδεχόμενος τήν ἑλληνική γραμματεία, ἡ ὁποία ἀνήκει στή γλώσσα καί ὄχι στή θρησκεία τῶν ἐθνικῶν. Αὐτή ἄλλωστε εἶναι πολύ μεγάλη θεολογική καί ποιμαντική προϋπόθεση, ὅλων τῶν πατέρων, ἡ ὁποία τονίζει τήν ἀντίθεση μεταξύ τῆς χριστιανικῆς θεολογίας καί τῆς ἀρχαιο-ελληνικῆς φιλοσοφίας. Ἀπό ὅλους τούς πατέρες ἡ ἑλληνική σοφία θεωρεῖται ὅτι “παίζει μέ τίς σκιές”, κατά τή φράση τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καί κατά τήν προσέγγισή της πρέπει νά ὑπάρχει διάκριση καί ταπεινωση καί νά ἐπιδέχεται ἐξονυχιστικό ἔλεγχο-πολλές φορές καί ἀπόρριψη, καθώς μπορεί νά ἐξελιχθεῖ σέ “δηλητηριῶδες φίδι”, κατά τόν Ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ. “Ενας

ἄλλος Καππαδόκης πατέρας, ὁ Μ. Βασίλειος χαρακτηρίζει τήν ἀρχαία φιλοσοφία ὡς τριαντάφυλλο, ὡστόσο γιά νά τό κόψεις καί νά τό κάνεις κτῆμα σου θά πρέπει νά ἀποφύγεις τά ἀγκάθια καί νά πάρει τό μέλι τό διαλεχτό κατά τήν τακτική τῆς μέλισσας.

Αὐτή ἡ σπουδαία ποιμαντική τῶν Πατέρων, πού πηγάζει ἀπό τόν ἴδιο τόν Κύριο καί στή συνέχεια τόν Ἀπόστολο τόν Ἐθνῶν Παῦλο καί καθοδηγεῖ τήν Ἐκκλησία δύο χιλιάδες καί πλέον χρόνια, μπορεί νά γίνει πρίσμα καί ὁδοδείκτης -τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν- στή σημερινή ἐποχή τῆς πολυφωνίας καί πολυχρωμίας, μέσα ἀπό τό ὅποιο ἡ Ἐκκλησία θά μιλήσει σέ ἀνθρώπους ἄλλων ὁμολογιῶν ἢ θρησκειῶν, ἄλλων γλωσσῶν καί ἐθίμων καί ἐν γένει ἄλλων πολιτισμῶν. Ὡστόσο αὐτές οἱ προσπάθειες πρέπει πάντα νά γίνονται μέ προσοχή καί προσευχή, ὥστε νά μιᾶμε στήν ψυχή τῶν ἄλλων μέ τά δικά τους μορφολογικά

στοιχεῖα καί παράλληλα νά διατηροῦμε ἀναλλοίωτη τήν ἀλήθεια τῆς ὁποίας εἴμαστε μέτοχοι. Ἄλλωστε αὐτό εἶναι ἀναγκαῖο ἀπό τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς καί ἀποτελεῖ προτροπή τοῦ Χριστοῦ γιά κήρυγμα σέ ὅλα τά ἔθνη.

Ἔτσι τό “ἀπρόσληπτον” θά μπορεί νά προσληφθεῖ καί τό “ἀθεράπευτον” θά μπορεί νά θεραπευθεῖ. ☩

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Παπαδόπουλος Στυλιανός, Πατρολογία, τ. Β, Ἀθήνα, 1990.

Παρασκευαΐδης Χριστόδουλος, Ἑλληνισμός Προσῆλυτος, Ἀθήνα, 2004.

Χρήστου Παναγιώτης, Ἑλληνική Πατρολογία, τ. Δ, Θεσσαλονίκη: Κυρομάνος, 2004.

ΙΕΡΑΙ ΠΑΝΗΓΥΡΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

Άγιου Παϊσίου Παναγή Μπασιά στη Λέρο - 7/6/2017

Άγιου Λουκά του Ύατροῦ στην Κάλυμνο - 10/6/2017

Άγίας Μαρίνης στη Λέρο - 16/7/2017

Άγιου
Παντελεήμονος
Καλύμνου -
26/7/2017

Όσιας Ειρήνης Χρυσοβαλάντου Λέρου - 28-29/7/2017

Τερά Πανήγυρη Ιερού Μητροπολιτικού Ναού Σωτήρος Χριστού Καλύμνου - 5/8/2017

Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

«Παρέστη ἡ Βασιλίτσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ
περιβεβλημένη, πεποικιλμένη»

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λέρου, Καλύμνου καὶ Ἀστυπалаίας κ. Παΐσιου

Σλυκόηχες σημαίνουν σήμερα οἱ κάμπάνες ὄλου τοῦ Αἰγαίου, διὰ νά τιμήσουν καὶ δοξολογήσουν «τὴν μετὰ Θεόν, Θεόν», τὴν Μητέραν ὄλων ἡμῶν Παναγίαν. Ἄγγελοι ὑμνοῦν τὴν Μητέρα τῆς ζωῆς καὶ τὴν ἄνοδόν Της εἰς τοὺς οὐρανίους θαλάμους, εἰς τὰ ἄνω βασιλεία. Ἄγγελοι καὶ ἄνθρωποι ὑμνολογοῦν τὴν Παναγίαν, πρώτην θεωθεΐσαν ἀνθρωπίνην ὑπαρξιν, ἥτις κατέστη ἡ ἀλάθητος ὁδὸς τῆς θεώσεως καὶ τῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ τελείας ἐνώσεως.

Ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία, μετὰ τὴν χάρι τοῦ Παναγίου Πνεύματος, διέταξε τὸ διάστημα τῶν δεκατεσσάρων τούτων ἡμερῶν, νά κάνομε ἐμεῖς οἱ χριστιανοὶ προσευχή, νηστεία καὶ ἐγκράτεια παθῶν, στὴν τιμὴ τῆς ὑπερενδόξου ἀειπαρθένου, τῆς Ἀγιωτάτης Μητέρας τοῦ Ἐνσαρκωθέντος Θεοῦ Λόγου.

Εἶναι καὶ λέγεται, ἡ Ἀγιωτάτη Παρθένος, Μήτηρ γιὰ δύο λόγους: πρῶτον εἶναι Μητέρα τοῦ Θεοῦ καὶ δεύτερον Μητέρα πάντων τῶν Χριστιανῶν. Καὶ τοῦ Θεοῦ μὲν εἶναι μητέρα φυσικὴ, τῶν δὲ Χριστιανῶν μητέρα θετὴ.

Εἶναι μητέρα τοῦ Θεοῦ φυσικὴ, ἀληθῶς Θεοτόκος, γιατί ἀληθῶς γέννησε αὐτὸν τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τὴν ἀδιάφθορο αὐτῆς μήτρα, καὶ Παρθένος ἔτεκε καὶ Παρθένος ἔμεινε καὶ πάλιν Παρθένος καὶ ὁ Θεῖος Λόγος, ἔκτοτε ἐνυμφεύθηκε τὴν σάρκα τῆς Παρθένου Μαρίας, καὶ ἐνώσε σέ μία ἀδιαίρε-

το ὑπόστασι τὴν θεία Του φύση μετὰ τὴν ἀνθρώπινη φύση τῆς Παναγίας «καὶ λόγον καὶ ἔννοιαν».

Εἶναι δὲ καὶ μητέρα θετὴ πάντων τῶν Χριστιανῶν, γιατί ἐάν ἐμεῖς οἱ κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἄνθρωποι, διὰ τῆς χάριτος τῆς υἰοθεσίας, εἴμαστε ἀδελφοὶ θετοὶ Ἐκείνου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού ἡ Παρθένος γέννησε καὶ αὐτός ὁ Ἰησοῦς Χριστός, καθὼς λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, εἶναι ἀνάμεσά μας, ὡς πρωτότοκος, ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς, ἄρα καὶ ἐμεῖς εἴμαστε θετοὶ υἱοὶ τῆς Θεομήτορος.

Καμία μὰ καμία γυναίκα στὸν κόσμον δὲν ἀξιώθηκε τῆς μεγίστης τιμῆς, πού ἀξιώθηκε ἡ Ἁγία Παρθένος καὶ εὐλογημένη Κόρη τῆς Ναζαρέτ, καὶ πού θεία χάριτι, σήμερα Αὐτὴ ἡ Ἁγία μητέρα, «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς ἐν μνημείῳ τίθεται καὶ κλίμαξ πρὸς οὐρανὸν ὁ τάφος γίνεται».

Σήμερα, «ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ περιβεβλημένη, πεποικιλμένη», ἡ Παντάνασσα, ἡ Κεχαριτωμένη Μαρία ἡ Βασίλισσα τῶν Οὐρανῶν μετέστη στοὺς οὐρανοὺς, γιατί ὁ τάφος καὶ ἡ νέκρωση κατ' ἄνθρωπον δὲν ἦταν δυνατό νά κρατήσουν τὴν ζωὴ τὴν μητέρα τοῦ Θεοῦ: σήμερα «τάφος καὶ νέκρωσις οὐκ ἐκράτησεν, ὡς γὰρ ζωῆς μητέρα πρὸς τὴν ζωὴν μετέστησεν».

Καὶ ἐμεῖς στὴ θετὴ Μητέρα μας, πού τὴν κοίμησέ Της σήμερα δοξάζουν καὶ ὑμνοῦν καὶ μεγαλύνουν οἱ οὐράνιες ἐξουσίαι, οἱ

θρόνοι, οί ἀρχές, οί κυριότητες, οί δυνάμεις, τά Χερουβείμ καί τά φρικτά Σεραφεΐμ, καί ἀγάλλονται οί γηγενεῖς ἐπί τῇ θείᾳ δόξῃ Της, ἃς προσφέρουμε θυμίαμα εὐοσμο, προσευχή καί νηστεία.

Προσευχή εἶναι ἡ παράκληση καί νηστεία, πού εἶναι ἐγκράτεια. Αὐτούς τούς δύο τρόπους ὥρισε ἡ Ἐκκλησία μας γιά νά τιμήσουμε ἐξόχως τίς ἅγιες ἡμέρες, τήν μεγάλη τηλαυγή αὐτή ἡμέρα τήν Μητέρα τοῦ Θεοῦ καί δική μας μητέρα.

Σήμερα, ἡ Παντάνασσα τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς γῆς, εἶναι λέγει, ὁ μέγας προφήτης, «*ἐν ἱματισμῷ διαchrύσω περιβεβλημένη, πεποικιλμένη*», δηλαδή τό θεοῦφαντο ἔνδυμα τῆς μακαριότητος ὅπου τήν στολίζει, εἶναι διάχρυσο ἀπό τίς θεϊκές ἀκτίνες τοῦ Θαβωρίου ἀπροσίτου φωτός, ἐγκαταλείπει τά τοῦ κόσμου τούτου τερπνά καί ἐπίγεια καί ἀνεβαίνει στά ἐπουράνια.

Ἡ Παναγία Παρθένος εἶναι πλέον ἀνάμεσα σέ ὄλους τούς Μακαρίους ἀκλιδωτος καθρέπτῃς ἀγνείας καί καθαρότητος, ὅλη καλή, ὅλη ἄμωμος καθὼς τήν ὀνομάζει στό ἄσμα ἁσμάτων τό Πνεῦμα τό Ἅγιο. «*Ὅλη καλή, εἰ πλησίον μου καί μῶμος οὐκ ἐστι ἐν σοί*». Ἡ

καθαρωτέρα ἀσυγκρίτως τῶν ἀνθρώπων καί τῶν Ἀγγέλων.

Παναγία Παρθένε, σύ πού σήμερα ἀναπαύεσαι στήν ἀγκαλιά τοῦ Υἱοῦ καί Θεοῦ σου καί Θεοῦ πάντων ἡμῶν καί πού εἶσαι ἡ χαρά, ἡ ἐλπίδα καί τό στήριγμα πάντων ἡμῶν, σέ σένα τήν Μητέρα τοῦ Κυρίου καί δική μας μητέρα ἐναποθέτουμε τίς ἐλπίδες μας στήν παρούσα δύσκολο ἐποχή πού ζοῦμε κινουμαστε καί ὑπάρχουμε, καί σέ παρακαλοῦμε καί σέ ἱκετεύουμε, σπεῦσε καί βοήθησέ μας νά διέλθουμε τοῦ βίου τήν θάλασσα μέ γαλήνη καί καταστήσουμε σέ εὐδίο λιμένα σωτηρίας, ψυχῶν καί σωμάτων.

Ναί, Παναγία Παρθένε Μαρία, ὄνομα πού εἶναι ἡ χαρά, ἡ παρηγοριά, τό καύχημα τῶν ὅπου γῆς Χριστιανῶν, δέξαι τήν νηστεία μας καί παράκληση τῶν ἁγίων τούτων ἡμερῶν, ὅπου ἐκάμαμε στήν τιμή σου ὡς θυμίαμα εὐπρόσδεκτο. Ναί Παναγία Παρθένε Μαρία, καθὼς στήν ἐκκλησία εὐλαβῶς ἀσπαζόμεστε τήν Ἁγία σου καί Θαυματουργό Εἰκόνα Σου, ἔτσι καί ἐκεῖ στόν Παράδεισο νά δοῦμε αὐτό τό μακάριο πρόσωπό Σου, τό ὁποῖο προσκυνοῦμε, ὑμνοῦμε καί δοξάζουμε, σὺν Πατρί καί τῷ Υἱῷ καί Ἁγίῳ Πνεύματι. 🙏

Δεκαπενταύγουστος στήν Ἀστυπάλαια

Δεκαπενταύγουστος στην Παναγία του Κάστρου Λέρου

Δεκαπενταύγουστος και Έννιαμέρα στην Παναγία του Κάστρου Λέρου

Τό σύγχρονο θαύμα της Παναγίας του Κάστρου

Ένα νέο, σύγχρονο θαύμα της Παναγίας του Κάστρου, συνετελέσθη φέτος, όπου μία οικογένεια από Ουκρανία, με σοβαρό πρόβλημα υγείας του μικρού παιδιού τους, ονόματι Ίγκορ (διεγνωσμένος καρκίνος στον εγκέφαλο), επισκέφθηκε πέρυσι την Παναγία. Μετά την επιστροφή στην πατρίδα τους, και μετά από επανέλεγχο και επανεξέταση του μικρού παιδιού, δέν έντοπίστηκε απολύτως κανένα πρόβλημα! Φέτος στην χάρη Της ή μητέρα και ό μικρός Ίγκορ επισκέφθηκαν την Παναγία του Κάστρου για νά έκφράσουν τίς εύχαριστίες τους γι' αυτή την θαυματουργική εξέλιξη.

Η ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ - 95 ΧΡΟΝΙΑ

Σὴν Κυριακή 17 Σεπτεμβρίου 2017, στὸν Ἱερό Ναό Θείας Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Χριστοῦ Λέρου, ἐορτάσθηκε «**Η ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ**», μέ τὴν εὐκαιρία συμπλήρωσης 95 ἐτῶν ἀπὸ τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς τοῦ 1922.

Στὰ πλαίσια τῶν ἐκδηλώσεων «**Μνήμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας**», τελέσθηκε Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Προικοννήσου κ. Ἰωσήφ, παρουσία καὶ τὴν συμμετοχὴ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Παΐσιου, τοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱ. Ναοῦ πρωτ. Νικοδήμου Φωκᾶ, ἀλλὰ καὶ ἱερέων τῆς νήσου.

Τὶς ἐκδηλώσεις «**Μνήμη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας**» τίμησαν μέ τὴν παρουσία τους οἱ τοπικὲς Ἀρχεῖς προεξάρχοντος τοῦ Δημάρχου Λέρου κ. Μιχ. Κόλια, τοῦ Ἐπάρχου κ. Ἰ. Θεμέλαρου, τοῦ κ. Μιχ. Κοντραφούρη, ἐπικεφαλῆς τῆς ἀντιπολίτευσης, δημοτικῶν συμβούλων, πρώην Δημάρχων, εκπαιδευτικῶν, πολλῶν ἀπογόνων μικρασιατῶν προσφύγων, μέλη τοῦ Συλλόγου Μικρασιατῶν Λέρου μέ ἕξι παιδιά ντυμένα μέ παραδοσιακὲς μικρασιάτικες στολές, καὶ πλῆθος πιστῶν.

Τὸν θεῖο λόγο κήρυξε ὁ Μητροπολίτης Προικοννήσου κ. Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε «στὴν συγκινητικὴ, τὴν θρηνητικὴ, τὴν πονεμένη ἐπέτειο τῆς μεγάλης συμφορᾶς τοῦ Γένους, ἡ ὁποία μᾶς ἔτυχε στίς ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰῶνος, τὴν Μικρασιατικὴ Καταστροφή. Γυναῖκες καὶ νέες κοπέλες νὰ ἀτιμᾶζονται, μωρὰ παιδιά νὰ σφαγιαζοῦνται ἄσπλαχνα, ἐγκυμονοῦσες μητέρες νὰ ξεκοιλιάζονται, σεβάσμιοι γέροντες νὰ δολοφονοῦνται ἐν ψυχρῶ... Ἐκκλησίες νὰ γκρεμίζονται, σταυροὶ νὰ καταστρέφονται, εἰκόνες νὰ καίγονται, τάφοι ἁγίων καὶ τῶν πατέρων μας νὰ διασαλεύονται καὶ νὰ κατακρημνίζονται, νὰ πετιῶνται τὰ ὀστά τους στὰ σκυλιά... ἕνας λαὸς ὀλόκληρος νὰ φεύγει ταπεινωμένος μέ τὰ ρούχα μόνο πού φοροῦσε, μέ τίς εἰκόνες, μέ τὰ λείψανα τῶν Ἁγίων, μέ τὰ τημαλφέστερα τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηριῶν, αὐτὸ ἔνοιωθε γιὰ θησαυρὸ του μόνο! Νὰ παίρ-

νει τὸν δρόμο τῆς προσφυγιάς καὶ νὰ ἀναζητάει ἀλλοῦ ἕναν τόπο νὰ στεγάσει τὴν δυστυχία του. Ὅμως, αὐτὸς ὁ λαὸς πού λέγεται Ρωμιοσύνη, κάθε ταπείνωση, κάθε δυσκολία καὶ κάθε συμφορὰ πού τὸν βρίσκει, τὴν χρησιμοποιοεῖ ὡς ἐφαλτήριο γιὰ μία καινούργια ἀρχή, γιὰ ἕνα καινούργιο ξεκίνημα, γιὰ καινούργιες ἐπιτυχίες, γιὰ καινούργιες λάμψεις καὶ δόξες, κι ἔτσι ἔγινε! Τό πρώτο πού ἔκαναν ὅπου βρέθηκαν ἦταν νὰ κτίσουν μία Ἐκκλησία, καὶ γύρω ἀπὸ αὐτὴν τὴν Ἐκκλησία ὀργανώθηκαν οἱ πρώτοι καταυλισμοί, πού σήμερα εἶναι πόλεις ὁμορφες, πολλές ἐκ τῶν ὁποίων φέρουν τὰ ὀνόματα τῶν ἀλησμονήτων πατρίδων: Νέα Σμύρνη, Νέα Χαλκηδόνα, Νέα Φιλαδέλφεια, Νέο Ἰκόνιο, Νέα Πέραμος, Νέα Κύζικος, τὰ πάντα ὑπάρχουν σέ νέα, ἐκτός ἀπὸ ἕνα... τὴν Κωνσταντινούπολη! Τὴν ὁποία θεωροῦμε πάντοτε ζωντανή, πάντοτε βασιλεύουσα, πού ἀπὸ τὴν στιγμή πού ἂν καὶ δέν ἔχει τὸν βασιλέα, ἔχει αὐτὸν πού φέρει τὴν κορῶνα καὶ τὸν σάκο τοῦ βασιλέως, ἔχει τὸν Οἰκουμενικό Πατριάρχη. Τὸν Πατέρα τοῦ Γένους. Τὸν Πατέρα τῆς Ρωμιοσύνης καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας. Κι' ὅσο ὑπάρχει ὁ Πατριάρχης, ὅσο ὑπάρχουν οἱ Φαναριῶτες, ὅσο ὑπάρχουν οἱ Ἀρχιερεῖς τοῦ Θρόνου, ὅσο ὑπάρχουν αὐτές οἱ Ἐκκλησίες πού εἶναι ἀνοιχτές καὶ λειτουργοῦνται κάθε μέρα, ἡ ἐλπίδα εἶναι ζωντανή καὶ ἡ Κωνσταντινούπολη εἶναι ζωντανή, εἶναι ἡ βασιλεύουσα τῆς καρδιάς μας καὶ τοῦ ὄνειρου μας». Τέλος εὐχήθηκε, «τό αἶμα τῶν ἄδικα σφαγιασθέντων προγόνων μας, τὰ δάκρυα τῶν ὀσίων πού ἀνέδειξε ἐκείνη ἡ γῆ, νὰ εἶναι πάντοτε εὐχή καὶ εὐλογία γιὰ ὅλη τὴν Ρωμιοσύνη, γιὰ ὅλη τὴν Ὁρθοδοξία. Καὶ ὁ Θεὸς μέσα ἀπὸ τίς δύσκολες μέρες πού περνᾶμε νὰ μᾶς ἀξιώσει νὰ δοῦμε καλύτερες μέρες. Αἰσιοδοξία, λοιπόν, Ἐλπίδα καὶ τὸν Σταυρὸ μας!».

Μετά τό πέρασ τῆς Θείας Λειτουργίας, ὁ Μητροπολίτης ἐτέλεσε ἀρτοκλασία ὑπὲρ ὑγείας τῶν ἀπογόνων τῶν μικρασιατῶν προσφύγων τοῦ νησιοῦ μας καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐθνικὸ μνημόσυνο, ἐνῶ ὅλο τό ἐκκλησίασμα ἀκολούθησε τὸν Μητροπο-

«Μνήμη Μικράς Ασίας 2017» (Γερός Ναός Σωτήρος Χριστού Λέρου)

λίτη μας στην άπαγγελία του ἔθνικου μας ὕμνου.

Ὁ Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Λέρου καί Ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ πρωτοπρεσβύτερος π. Νικόδημος Φωκάς, στήν ὁμιλία του, ἀναφέρθη στό χρονικό τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς, καί τόνισε τό μεγάλο πρόβλημα τῆς προσφυγιάς ὅπως αὐτό λαμβάνει χώρα καί σήμερα, γιά τόν πόνο, τήν πείνα, τίς κακουχίες, τήν ἐξαθλίωση λαῶν καί ἀνθρώπων πού ἀναγκάζονται νά ἐγκαταλείπουν τίς πατρίδες τους, ἐρχόμενοι ἀπό τήν κόλαση τοῦ πολέμου, διεκδικώντας τήν ἐλπίδα, τήν ἀξιοπρέπεια καί τήν ἀσφάλεια, γι' αὐτούς καί τίς οἰκογένειές τους. «Ἄν θέλουμε νά ὀνομαζόμαστε ἄνθρωποι, ἐπικαλούμενοι μάλιστα τήν ιδιότητα τοῦ χριστιανοῦ, πρέπει νά πιστεύουμε ὅτι δικαίωμα στήν ἐλπίδα ἔχει κάθε ἄνθρωπος ἀνεξαρτήτως χώρας καταγωγῆς, θρησκείας, φυλῆς, χρώματος, κλπ. Ὁ κάθε πρόσφυγας φέρει στούς ὤμους του μία ἱστορία δυστυχίας. Ἄλλωστε οἱ περισσότεροι ἀπό ἐμᾶς μεγαλώσαμε μέ τίς ἱστορίες τῶν παππούδων

μας καί τῶν γαϊιάδων μας, πού μᾶς μιλοῦσαν γιά τόν πόνο, τήν δυστυχία, γιά τήν φτώχεια, γιά τό τί τράβηξαν τά χρόνια ἐκεῖνα τῆς προσφυγιάς». Εὐχήθηκε δέ «τά γεγονότα τοῦ ξεριζωμοῦ καί τῆς προσφυγιάς νά μήν ἐπαναληφθοῦν ποτέ γιά κανέναν λαό, καί ὀλοκλήρωσε τήν ὁμιλία μέ τούς λόγους τοῦ Πατριάρχου μας: «ξένος δέν εἶναι ἕνας ἀναγκεμένος, ἕνας δυστυχής, ὁ πλησίον, ὁ ἀδελφός, ἀλλά ὁ ἴδιος ὁ Θεός». Τέλος μήνυμα γιά τόν ἑορτασμό τῆς ἡμέρας ἀπεύθυνε ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Μικρασιατῶν Λέρου κ. Β. Γλιάτας.

Στό παρακείμενο πνευματικό κέντρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ «Ἡ Κιβωτός», ἔλαβε χώρα ἐκθεση φωτογραφίας μέ ἐκκλησιαστικά κειμήλια ἀπό τήν Μικρά Ἀσία, ἐνῶ οἱ μουσικοὶ Μανώλης Γρύλλης (βιολί) καί Ἀντώνης Γιαννουκάς (λαγούτο) πλαισίωσαν τήν ἐκδήλωση μέ Μικρασιάτικους σκοπούς.

Τό Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο δεξιώθηκε τούς Μητροπολίτες καί τούς πιστούς μέ μικρασιάτικα κεράσματα. 🍷

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΤΟΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λέρου, Καλύμνου καί Ἀστυπалаίας κ. Παΐσιου

«**Ε**ἶπεν ὁ Κύριος, ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρόν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι»... Δύο φορές τόν χρόνο διαβάζεται ἡ εὐαγγελική αὐτή περικοπή, τὴν Κυριακή μετὰ τὴν Ὑψωση καὶ τὴν Κυριακή τῆς Σταυροπροσκυνήσεως.

Τὸ Εὐαγγέλιο εἶναι ἕνα, μὰ εἶναι πολὺπλευρο καὶ πολὺπτυχο. Κάθε φορά μπορούμε νὰ τὸ βλέπουμε ἀπὸ ἄλλη πλευρά καὶ νὰ ἀποκαλύπτουμε καινούργια πράγματα. Αὐτὸ εἶναι ζήτημα κάθε φορά δικῆς μας διάθεσης.

Κατὰ πῶς τὸ ρωτᾶμε κάθε φορά, τὸ Εὐαγγέλιο μὰ ἀπαντᾷ. Ἡ ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ στίς γραφές, ὅσο πιο πολὺ μιλάει μέσα μας, τόσο καὶ πιο πολὺ μὰς φανερώνεται.

Σὲ κείνους πού δέν πιστεύουν τὸ Εὐαγγέλιο εἶναι «κεκαλυμμένο», πάει νὰ πῆ πῶς ὁ Θεὸς ἀποκαλύπτεται σ' ἐκείνους πού ἀνοίγουν τὰ μάτια τους καὶ ἐπιζητοῦν τὴν σωτηρία τῆς ψυχῆς τους, διὰ τοῦ Εὐαγγελίου. Μὲ ὅσο πιο καθαρὰ μάτια βλέπει κανεὶς τὰ πράγματα τόσο πιο εὐκολα γνωρίζει τὴν ἀλήθεια, γνωρίζει τὸ Εὐαγγέλιο τῆς σωτηρίας του.

Μὲ ὅσο πιο καθαρὴ διάθεση καὶ προθυμία ἀκοῦμε τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, τὸ Εὐαγγέλιο, τόσο καλύτερα καὶ τὸν καταλαβαίνουμε. Ἐκεῖνον πού εἶπε «ἐγὼ εἰμὶ ἄμπελος ἡ ἀληθινὴ καὶ ὁ Πατὴρ μου ὁ Γεωργὸς ἐστίν». Ἄν προσπαθῆσει κανεὶς νὰ ἐξηγήσει τὸ Εὐαγγέλιο ὡς φιλόλογος, δέν θὰ τὸ καταλάβει, δέν θὰ τὸ κατανοήσει. Μὰ καὶ ὁ θεολόγος ἐάν τὸ ἐξηγήσει μὲ τὸν δικό του τρόπο, ἴσως νὰ τὸ παρερμηνεύσει. Ἡ θεολογία δέν θὰ πῆ νὰ ξέρεις θεολογικά.

Ἡ θεολογία δέν εἶναι ἐπιστήμη καὶ γνώση μόνο, ἀλλὰ κατὰ τὸν Γρηγόριο τὸν Θεολόγο - ἡ θεολογία εἶναι τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν - εἶναι δηλαδή πίστη καὶ ἀγιοσύνη.

Ὁ Χριστὸς δέν θέλησε ποτὲ νὰ καλοπιάσει τούς

ἀνθρώπους μὲ γλυκόλογα, γιὰ νὰ κάνει ὀπαδοὺς.

Οἱ ὀπαδοὶ τοῦ κόσμου τούτου εἶναι γιὰ νὰ φωνάζουν στοὺς δρόμους, στίς πλατεῖες καὶ σήμερα στὰ χαζοκούτια τίς τηλεοράσεις γιὰ τούς ἀρχηγούς τους. Οἱ πιστοὶ ὅμως πού πιστεύουν στὸν Κύριο τῆς Δόξης Χριστό, φωνάζουν καὶ λέγουν «τὸν Σταυρό σου προσκυνοῦμε Δέσποτα καὶ τὴν Ἁγία σου Ἀνάσταση δοξάζομεν».

Αὐτὸ τὸ κήρυγμα τοῦ Σταυροῦ, μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ κάνει ἀπλό καὶ πρακτικό; Ὁ Σταυρὸς εἶναι Σταυρὸς. Ὅσο κι ἂν τὸ ὁμορφύνουμε, ὁ Σταυρὸς παραμένει τὸ ματωμένο ξύλο, τὸ θανατικὸ ὄργανο, τὸ σύμβολο τοῦ χρέους, τῆς αὐταπάρνησης καὶ τῆς θυσίας.

Δέν κερδίζει κανεὶς τίποτε καὶ λέει λόγια στὸν ἄερα, ὅταν θέλει νὰ παρουσιάσει τὸ κήρυγμα τοῦ Σταυροῦ γιὰ εὐκολο πρᾶγμα. Τὸ πιο προσωπικὰ ὑπεύθυνο, τὸ πιο ἄξιο καὶ τὸ πιο ἡρωϊκὸ εἶναι νὰ σηκώνει κανεὶς τὸν Σταυρὸ του καὶ νὰ πεθαίνει γιὰ τὸν Χριστό καὶ τὸ Εὐαγγέλιο.

Νὰ πεθαίνει κανεὶς, ὄχι γιὰ νὰ ὠφεληθεῖ ὁ Χριστός, μὰ νὰ ζήσει κανεὶς, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Αὐτὴ εἶναι ἄλλη μία διαφορά μεταξύ τοῦ ὀπαδοῦ καὶ τοῦ πιστοῦ. Ὁ ὀπαδὸς φωνάζει καὶ σκοτώνεται γιὰ τὸν ἀρχηγό του, ὁ πιστὸς ὅμως σηκώνει τὸν σταυρὸ του γιὰ τὴν σωτηρία του. Ὁ Χριστὸς δέν εἶναι δημαγωγός, ὁ Χριστὸς εἶναι σωτήρας καὶ λυτρωτής.

Ὁ λόγος γιὰ τὸν Σταυρὸ δέν ἀκούεται εὐχάριστα. Ὅχι μόνο γιατί ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν φιλαυτία μας, τὴν καθ' ὑπερβολὴ ἀγάπη καὶ τὸν ἐγωισμό μας, μὰ γιατί στὰ μάτια μας καὶ κάτω ἀπὸ τὴν λογικὴ μας ὁ Σταυρὸς εἶναι σκάνδαλο, παγίδα στημένη ἀπὸ τὸν διάβολο καὶ μωρία, ἀνοησία.

Ὁ μεγάλος Ἀπόστολος Παῦλος ἔγραψε στοὺς Κορινθίους: «Ἐκεῖνοι πού πιστεύουν μόνο στίς αἰσθήσεις τους, αὐτοὶ θέλουν νὰ δοῦν σημεῖο. Κι ἐκεῖνοι πού ἔχουν ἐμπιστοσύνη μόνο στὸ μυαλό

“Υψωση Τιμίου Σταυρού 2017

τους, αυτοί ζητάνε να βρουν σοφία, «*ἡμεῖς κηρύσσομεν Χριστόν ἐσταυρωμένον*».

Σ’ αυτά τὰ λόγια τοῦ Ἀποστόλου συνίσταται ὅλη ἡ ἀλήθεια τοῦ κηρύγματος, ὅλη ἡ πίστη τῆς Ἐκκλησίας, ὅλο τὸ δράμα τῆς ζωῆς τοῦ πιστοῦ. Γιατί ἀλήθεια, εἶναι καὶ δράμα καὶ δοκιμασία ἢ ἐπὶ γῆς ζωὴ μας. Ἡ πίστη εἶναι ἀγώνας καὶ ἀγωνία. Ὁ Σταυρός, εἶναι ἡρωισμὸς καὶ θυσία καὶ σταύρωση.

Ὅταν λέμε πίστη κι ὅταν λέμε Σταυρό, δέν ἐνοοῦμε τὴν πίστη σάν ἰδεολογία καὶ τὸ σταυρό σάν σύμβολο, ἀλλὰ τὰ ζοῦμε καὶ τὰ δύο στὴν πράξη τῆς σταύρωσης. Ὁ Χριστὸς σταυρωμένος γιὰ μᾶς κι ἐμεῖς σταυρωμένοι γιὰ τὴ σωτηρία μας.

Τίς ἀλήθειες αὐτές ὅποιοι τίς καταλαβαίνει ἀλλιώτικα, ξεγέλαει τὸν ἑαυτό του καὶ νομίζει πὼς ἡ πίστη καὶ ὁ Σταυρὸς δέν εἶναι σταύρωση καὶ θυσία. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος βρίσκεται ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία καὶ πιστεύει ὅτι ἡ ἀγωνία τῆς σταύρωσης καὶ ὁ πόνος τῆς θυσίας εἶναι ὅλο καὶ ὅλο κάρφωμα στὸ ξύλο. Μὰ δέν εἶναι αὐτὸ μόνο.

Πολλοὶ καρφώθηκαν καὶ πολλοὶ θυσιάστηκαν κι ὁ κόσμος τοὺς τιμᾷ γιὰ ἥρωες. Ὁ Χριστὸς δέν μᾶς θέλει σταυρωμένους μαζί του γιὰ νὰ δεῖξουμε ὅτι εἴμαστε ἥρωες, ἀλλὰ θέλει νὰ σωθοῦμε, γιατί καὶ Ἐκεῖνος, ὁ Ὅποιος «*ἄπαξ διὰ παντός*» σταυρώθηκε δέν εἶναι ἥρωας, ἀλλὰ Σωτήρας τοῦ κόσμου καὶ Λυτρωτής.

Τὸ πιὸ σκληρότερο κάρφωμα, κι ὁ πιὸ ἐπώδυνος θάνατος, ὁ πιὸ ἀγωνιώδης ἀγώνας καὶ ἡ πιὸ αἱματηρὴ πάλη εἶναι νὰ ξεπεράσει κανεὶς τίς αἰσθήσεις του καὶ τὸν λογισμό του.

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος λέγει: «*Ὅσοι ἀφιέρωσαν τὸν ἑαυτό τους ἐξ’ ὀλοκλήρου στὸν Χριστό, νέκρωσαν τελείως κάθε κακὴ ἐπιθυμία πού γεννιέται στὴ σάρκα γιὰ νὰ καταστρέψει ὅλες τίς ἐνέργειες τῆς ψυχῆς. Ἄς ἀκολουθήσουμε καὶ ἐμεῖς τὸ παράδειγμά τους. Ἄς καταστήσουμε τὰ μέλη μας ἀδρανῆ πρὸς τὴν τυραννία τῆς διαβολικῆς ἐνεργείας πού ἐπαναστατεῖ ἐναντίον μας*».

Ὁ ἄνθρωπος, ὁ κατ’ εἰκόνα Θεοῦ, πρέπει νὰ πιστεύει ἀκράδαντα πὼς ὁ σταυρωμένος εἶναι ὁ Θεός, πὼς ὁ σταυρὸς εἶναι ἡ κλίμακα γιὰ τὸν οὐρανό, καὶ πὼς ἡ σταύρωση κάθε ἀνθρώπου εἶναι ἡ σωτηρία του.

Πολλοί άνθρωποι θεωρούν πώς ή σταύρωση είναι σωματικός πόνος, μά πιά πολύ είναι ψυχική οδύνη. Νά πεθάνει κανείς δέν είναι τίποτε, μιάς και όλοι θά πεθάνουν, τό πώς πεθαίνει κανείς είναι τό πᾶν, είναι τό ζητούμενο στόν άνθρωπο τῆς κάθε ἐποχῆς.

Ἵ Χριστός εἶπεν: «ἐνεκεν ἐμοῦ καί τοῦ Εὐαγγελίου». Κι εἶναι ἐδῶ τό ὄριο πού ὅταν τό ξεπεράσει κανείς, νικά ὄχι μόνο τόν πόνο τοῦ σώματος, ἀλλά καί τήν ψυχική οδύνη.

Ἀπό δῶ καί πέρα ὁ σκεπτόμενος λογικός ἄνθρωπος νικητής εἰσέρχεται στήν ἀνάσταση, ἀγωνίζεται καί δέν ἀγωνιᾷ, ἀλγεῖ καί δέν πονᾷ, θλίβεται καί δέν στενοχωριέται. Καί ὄχι μόνο αὐτά, ἀλλά καί χαίρεται ὡς ὁ Ληστής, ὡς ὁ Πέτρος, ὡς ὁ Ζακχαῖος, ὡς ὁ Τελώνης.

Παράδειγμα πρὸς μίμηση ὁ ἄσματος υἱός, χαλινούς ἀποπτύξας τούς πατρικούς, ἐγκαταλείπει τήν πατρική του ἐστία καί φεύγει μακράν. Καί ὅμως εἰς ἑαυτόν σηκώνει τόν προσωπικό σταυρό του, μετανοεῖ καί ἐπιστρέφει στόν πατρικό του οἶκο καί ξεπερνᾷ τόν πόνο τοῦ «ἀστάτω φρενί» σώματός του, ἀλλά καί τήν ψυχική οδύνη πού εἶχε ἀμαυρώσει τήν ψυχή του ἀπό τό βάρος τῶν ἁμαρτιῶν του.

«Ἀναστάς πορεύσομαι πρὸς τόν πατέρα μου, καί ἐρῶ αὐτῷ πάτερ. Ἵμαρτον εἰς τόν οὐρανόν καί ἐνώπιόν σου καί οὐκέτι ἐμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου, ποιήσόν με ὡς ἓνα τόν μισθίον σου». Ἀπόφαση ἐσωτερικῆς ἀνάστασης.

Ἵ Χριστός μιλάει γιά τόν Σταυρό του καί τόν ὀνομάζει φορτίο ἐλαφρό, ἡ Ἐκκλησία προσκυνάει τό ζωομύριστο ξύλο, τόν Σταυρό τοῦ Κυρίου καί ψάλλει: «Ἵ τρισμακάριστε Σταυρέ καί πανσεβάσμιε, σέ προσκυνοῦμεν οἱ πιστοί καί μεγαλύνομεν ἀγαλλόμενοι τῇ θεῖα σου ἀνυψώσει. Ἀλλ' ὡς τρόπαιον καί ὄπλον ἀπροσμάχητον, περιφρούρει τε καί σκέπε τῇ σῇ χάριτι, τούς ἐπί σοί κράζοντας. Χαῖρε, Εὐλον μακάριον».

Ἵ ἱερός Χρυσόστομος μᾶς λέει ἀπό τά βᾶθη τῶν αἰῶνων - ξύλο καί ξύλο. Τό δένδρο τοῦ Ἀδάμ ἔφερε τόν θάνατο. Ἵστερα ἀπό τήν παράβασή του μπῆκε στόν κόσμο ὁ θάνατος. Τό ξύλο ὅμως Σταυροῦ χάρισε τήν ἀθανασία.

Ἐκεῖνο μᾶς ἐβγαλε ἀπό τόν παράδεισο. Αὐτό

μᾶς ὠδήγησε στόν παράδεισο. Ἐκεῖνο γιά μιά παράβαση, τιμώρησε τόσο πολύ τόν Ἀδάμ. Αὐτό (ὁ Σταυρός) ἐξαφάνισε τά μύρια φορτία τῶν ἁμαρτιῶν μας καί μᾶς χάρισε τήν παρρησία πρὸς τόν Θεό. Εἶδτε, λοιπόν, τήν διαφορά τοῦ ἐνός ξύλου ἀπό τό ἄλλο;

Πατέρες καί ἀδελφοί μου, τελειώνω μέ τόν ἱερό Χρυσόστομο νά λέγει:

«Ἵ Σταυρός ἀνοιξε τίς κλεισμένες πόρτες, καί γιά τούς προγόνους μας καί γιά μᾶς.

Ἵ Σταυρός κατάργησε ὅσα μᾶς δηλητηρίαζαν.

Ἵ Σταυρός κατάργησε τήν δύναμη πού εἶχε τό κώνειο.

Ἵ Σταυρός γιάτρεψε τίς πληγές ἀπό τά φαρμακερά θηρία.

Ἵ Σταυρός ἀνοιξε τίς πύλες τοῦ Ἄδη.

Ἵ Σταυρός ἀνοιξε τίς ἀψίδες τῶν οὐρανῶν.

Ἵ Σταυρός ἀνοιξε τήν εἴσοδό μας στόν Παράδεισο.

Ἵ Σταυρός κατέστρεψε τό κράτος τοῦ διαβόλου.

Ἵ Σταυρός ἐπέστρεψε καί ἔσωσε τήν οἰκουμένη.

Ἵ Σταυρός ἐξαφάνισε τήν πλάνη, ἐπανάφερε τήν ἀλήθεια, ἔκανε τήν γῆ οὐρανό, τούς ἀνθρώπους τούς μετέβαλε σέ ἀγγέλους.

Οἱ δαίμονες δέν εἶναι πλέον φοβεροί, εἶναι εὐκαταφρόνητοι.

Ἵ θάνατος δέν εἶναι πλέον θάνατος, ἀλλά εἶναι ὕπνος.

Ἵ ὅλα ὅσα μᾶς πολεμοῦσαν ἠττήθηκαν καί κοριοτοποιήθηκαν.

Ἵ Σταυρός τοῦ Χριστοῦ φαίνεται, ὅτι εἶναι πράγμα πού σκανδαλίζει, ἀλλ' ὅμως ὄχι μόνο δέν σκανδαλίζει, ἀλλά καί ἐλκύει».

Ἵ Χριστός εἶπε πώς «ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ βιάζεται» καί αὐτό θά πεί ὅτι ξέγνοιαστα καί χωρίς νά σηκώσουμε ὁ καθένας ἀπό ἐμᾶς τόν ἀτομικό σταυρό, Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν δέν θά γευθοῦμε.

Χωρίς Σταυρό ἀδελφοί καί πατέρες, Ἐκκλησία δέν γίνεται. Ἵ λόγος γιά τόν Σταυρό εἶναι πολὺς καί δυσερμήνευτος. Ἵ Σταυρός εἶναι μυστήριο, καί γιά τό μυστήριο δέν μιλάμε, σωμαίνομε, προσκυνᾶμε καί ψάλλομε ὅλοι μαζί.

«Τόν Σταυρόν Σου προσκυνοῦμεν Δέσποτα καί τήν Ἀγίαν Σου Ἀνάστασιν δοξαζόμεν».

ΟΨΕΙΣ ΕΣΦΑΛΜΕΝΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ίπποκράτης Ταυλάριος

πτυχιούχος θεολόγος καί μαθηματικός,
μεταπτυχιακός φοιτητής στὸν τομέα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης

Τὸ μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι μέγα καί ἄρρητο. Τό ζητούμενο εἶναι τό πῶς προσεγγίζουμε αὐτό τό μέγα μυστήριο. Ἡ Ἐκκλησία κατὰ τόν Ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ εἶναι «κοινωνία θεώσεως». Ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ ἄνθρωπος ἀγιάζεται, χριστοποιεῖται, θεώνεται. Συχνό φαινόμενο εἶναι, δυστυχῶς, ἡ προσέγγιση αὐτή πρὸς τόν Θεό, νά γίνεται μέσῳ δρόμων τούς ὁποίους ἡ Ἐκκλησία τούς ἔχει ἀπορρίψει, ἔχοντας διαγνώσει τίς βλαβερές ἐπιπτώσεις τους γιά τήν πνευματική ζωή τῶν πιστῶν. Θά ἰχνηλατήσουμε στό παρόν ἄρθρο κάποιες ἀπό αὐτές τίς ἐσφαλμένες ἐκφάνσεις τῆς λαϊκῆς θρησκευτικότητος.

Θλιβερή καί καθαρὰ ἀντιευαγγελική εἶναι ἡ πίστη σέ δεισιδαμονίες, ζώδια, ὄνειρα, προλήψεις. Ὅλες αὐτές οἱ δεισιδαμονίες δέν συμβιβάζονται, ἀλλά ἐναντιώνονται στήν Ὁρθόδοξη Χριστιανική πίστη. «Οὐκ ἔσονται σοι ἕτεροι θεοί πλην ἐμοῦ», (Ἐξ. 20, 3) δέν ὑπάρχουν ἄλλοι θεοί ἐκτός τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, εἶναι ἡ πρώτη ἀπό τίς δέκα ἐντολές τοῦ Θεοῦ στό Σινά. Δέν θέλουμε τόν Τίμιο Σταυρό, ἀλλά τό «μάτι» νά μᾶς προστατεύει. Κατάλοιπα τῆς ἀρχαίας εἰδωλολατρίας καί τῆς τουρκοκρατίας, πού σέ καμία περίπτωση δέν παιδαγωγοῦν «εἰς Χριστόν» (Γαλ. 3, 24) τόν ἄνθρωπο, ἀλλά τούναντίον, τόν ὀδηγοῦν στίς παγίδες τοῦ διαβόλου.

Ἄλλοι διαβάζουν ἀπόκρυφα κείμενα, ἢ «φελάδες», νομίζοντας πῶς μέ αὐτόν τόν τρόπο θά γνωρίσουν τά ἐνδότερα τοῦ Θεοῦ, μέ μιά γνώση πού ἡ Ἐκκλησία δέν μπορεῖ νά δώσει. Ἡ ὀνομασία «ἀπόκρυφα» δέν σημαίνει πῶς κρύβουν μιά κεκρυμμένη ἀλήθεια, ἀλλά ὅτι δέν ἀποτελοῦν μέρος τοῦ κανόνα τῆς Καινῆς Διαθήκης. Αὐτά τά κείμενα εἶναι ἀνοιχτά πρὸς ὅλους, καί δέν κρύβουν μέσα τους καμία «μυστική δύναμη». Ἐγραφε ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστής στήν Ἀποκάλυψη γιά ἄνθρώπους πού ἀκολουθοῦσαν ἀνάλογες γνωστικές ἀντιλήψεις, πῶς δέν γνωρίζουν τά βαθέα τοῦ Θεοῦ ὅπως οἱ ἴδιοι ἰσχυρίζονται, ἀλλά πῶς «ἐγνωσαν τά βαθέα τοῦ σατανᾶ» (Ἀποκ. 2, 24).

Μιά ἀκόμα πῶς ἐπικίνδυνη ἕως πνευματικά θανατηφόρα πλάνη εἶναι ἡ ἄρνηση τοῦ μυστηρίου τῆς

ἐξομολόγησης. «Τά λέω στήν εἰκόνα, λένε, γιατί δέν θέλουν νά ταπεινωθοῦν στό πετραχήλι τοῦ πνευματικοῦ». Ἄλλοι ὀδηγοῦνται στή Θεία Κοινωνία χωρίς ἐξομολόγηση, χωρίς νηστεία. Αὐτές οἱ ἀπόψεις εἶναι ξένες πρὸς τό πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας ἡ ζωή εἶναι μυστηριακή. Δέν νοεῖται κάποιος νά ἀρνεῖται κάποιον μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας, καί ὅταν λέμε μυστήριο ἐννοοῦμε τρόπο σωτηρίας. Ἄλλη ἀκραία τάση εἶναι ἡ εἰδωλοποίηση τῶν πνευματικῶν πατέρων. Δέν πρέπει νά ξεχνοῦμε πῶς τό ἔργο τοῦ πνευματικοῦ εἶναι νά μᾶς ὀδηγήσει στόν Χριστό, νά μεσολαβεῖ ἀνάμεσα στόν πιστό καί τόν Θεό, χωρίς νά κρύβει τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Ὑπάρχουν δέ καί κάποιον, πού πηγαίνουν στόν ναό μόνο καί μόνο γιά νά ἀκούσουν τούς ψάλτες, κάποιον ἀπό τούς ὁποίους μέ τήν σειρά τούς κάνουν ἐπίδειξη τῶν φωνητικῶν τους ἰκανοτήτων ἐν μέσῳ τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν.

Μεγάλο κεφάλαιο εἶναι ἡ συμπεριφορά τῶν πιστῶν μέσα στοῦς ἱερούς ναούς. Ὑπάρχει ὑπερβολική παρρησία, νομίζουμε ὅτι ὁ ναός εἶναι σάν τό σπίτι μας. Ὁμιλίες, κουτσομπολιὰ ἀπό ἀνθρώπους πού θέλουν νά καλοῦνται χριστιανοί, μά δέν σέβονται τήν ἱερότητα τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Λειτουργίας. Δυσανασχετοῦν ὅταν στό κήρυγμα ὁ ἱερεὺς ἐλέγχει τήν ἁμαρτία, δυσανασχετοῦν πού μιλάει δέκα λεπτά, γιατί βιάζονται νά φύγουν ἀπό τόν ναό. Ἀργότερα αὐτοί οἱ ἴδιοι, πηγαίνουν μέ μιά ὑποκριτική εὐλάβεια γιά νά κοινωνήσουν τῶν ἀχράντων μυστηρίων.

Κάποιοι πιστοί τοποθετοῦν φωτογραφίες, ζωγραφίες, στολίδια, ἀντικείμενα ξένα πρὸς τήν παράδοση τοῦ Ὁρθόδοξου ναοῦ. Ἀκόμη καί γλάστρες τοποθετοῦνται, μέ τή συνεργία τῆς ἀγνοίας, στό Ἅγιο Βῆμα, ὅπου τελεῖται ἡ ἀνάμακτος θυσία τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Δέν ἀγνοοῦμε πῶς οἱ ἄνθρωποι ἐπιζητοῦν τήν ὠραιότητα, πῶς κάποιος θά θέλει νά ἀφήσει ἕνα λουλούδι στήν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἢ τῆς Παναγίας. Θά πρέπει ὅμως νά γνωρίζουμε πῶς ὅτιδήποτε εὐρίσκεται μέσα στοῦς ἱερούς ναούς ἔχει λειτουργική χρήση καί ἀξία, καί ὄχι διακοσμητική. Ὑπάρχει καί ἡ ἐντύπωση πῶς ἂν κάνουμε κάποια

ἔργα ἢ ἂν δωρίσουμε κάτι στήν ἐκκλησία θά ἐξίλω-
θοῦμε, καί θά ἔχουμε τήν συνείδησή μας ἤσυχη πῶς
εἴμεθα «καλοί Χριστιανοί». Βλέπουμε μιά διαρκή ἀδι-
καιολόγητη ἀνακαίνιση τῶν ναῶν, συχνά μέ ἀποτέλε-
σμα τήν ἀλλοίωση παραδοσιακῶν στοιχείων τους,
καί πρόσθεση νέων κακόγουστων. Ξεχνοῦν μᾶλλον
κάποιοι, πῶς ἡ ὁμορφιά βρίσκεται στήν ἀπλότητα.
Αὐτό εἶναι καί τό πνεῦμα τῆς παραδόσεώς μας.

Αὐτές δέν εἶναι μόνο παρά κάποιες ἐνδεικτικές
ἀπό τίς βλαβερές καί ψυχοκτόνες ὀψεις μᾶς ἄρ-
ρωστης θρησκευτικότητας πού συχνά βλέπουμε
μπροστά μας. Δέν εἶναι τόσο ἡ ἀπαιδευσία καί ἡ
ἔλλειψη κατήχησης, ὅσο ἡ ἄρνηση πολλῶν πιστῶν
νά ὑπακούσουν καί νά βιώσουν τήν παράδοση τῆς
Ἐκκλησίας, πού κάνει πολλούς νά ἀκολουθοῦν ἰδι-
όρρυθμες ιδέες πού βολεῦουν τούς ἴδιους. Πυρήνας
αὐτῶν τῶν ἀντιλήψεων εἶναι ὅτι ὁ Θεός ὑπάρχει
γιά νά ὑπηρετεῖ τά θελήματα τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ

ἄνθρωπος δέν θέλει νά πολεμήσει τήν ἁμαρτία καί
τά πάθη. Θέλει μέ ἄλλους, δαιμονικούς τρόπους νά
προστατεῦει τόν ἑαυτό του, νά αὐτοδικαιώνεται, νά
μαθαίνει τό μέλλον, καί κάποιες φορές ἀκόμη καί
νά βλάψει τόν πλησίον. Τό βαθύτερο αἴτιο εἶναι ἡ
ἔλλειψη πνευματικῆς ζωῆς. Ἡ πνευματική ζωή χρει-
άζεται πνεῦμα διαρκoῦς μαθητείας, νά εἴμεθα δι-
αρκῶς «οἰκοδομοῦμενοι καί πορευόμενοι τῷ φόβῳ
τοῦ Κυρίου, καί τῇ παρακλήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύμα-
τος» (πρβλ. Πραξ. 9, 31).

Συμπερασματικῶς μπορούμε νά ποῦμε πῶς, ἡ
ἀληθινή εὐσέβεια ἔρχεται μέ τήν ἀληθινή πίστη, μέ
τήν ἀγάπη πρὸς πάντας, καί τήν ταπείνωση τῆς
καρδίας. Συμμετέχοντας στά μυστήρια τῆς Ἐκκλη-
σίας, βιώνοντας τήν πίστη τῆς ἱερᾶς παράδοσης, ὁ
εὐσεβῆς λαός θά προστατευτεῖ ἀπό τίς πλάνες τῶν
δαισδαμονιῶν καί θά γευτεῖ τίς ἀνεκλάλητες χαρές
τῆς χριστιανικῆς ζωῆς. ❧

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΕΘΟΔΙΟΥ ΣΤΗΝ ΜΟΡΑΒΙΑ

Μέρος Β΄

Κωνσταντῖνος Ἀλεξόπουλος

Μεταπτυχιακός Φοιτητής στό Τμήμα Θεολογίας ΑΠΘ,
μέ ειδίκευση στήν ἱστορία τῶν σλαβικῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν

Ἡ δεύτερη περίοδος τῆς ἐγκατάστασης τοῦ Μεθοδίου στή Μοραβία καί τό πλούσιο συγγραφικό του ἔργο

Στά χρόνια τῆς δεύτερης αὐτῆς πα-
ραμονῆς του στή Μοραβία, ὁ Με-
θόδιος ἐργάστηκε δραστήρια γιά τήν διορ-
γάνωση καί γιά τήν ἐδραίωση τῆς σλαβικῆς
ἐκκλησίας. Παράλληλα μέ τήν ἀρχιερατική
τοῦ δραστηριότητα ἀνέπτυξε καί συγγραφί-
κή δράση. Τά συγγράμματα τοῦ Μεθοδίου
πού διασώθηκαν στή σλαβική δείχνουν ὅτι
αὐτός ἀσχολήθηκε περισσότερο μέ θέματα
ὀργάνωσης καί ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης.

Ἔχει διασωθεῖ ἀρχαία σλαβική μετάφραση τοῦ
Νομοκάνονα τῶν 50 κεφαλαίων τοῦ πατριάρχη
Ἰωάννου τοῦ Σχολαστικοῦ. Τή μετάφραση αὐτή

τήν ἔκανε ὁ Μεθόδιος γιά νά θέσει σέ χρήση τοῦ
Νομοκάνονα στή σλαβική ἐκκλησία τῆς Μορα-
βιάς. Ἐκτός ἀπό τό Νομοκάνονα ἔχει διασωθεῖ
μέρος ἐκτενοῦς ὁμιλίας τοῦ Μεθοδίου, ἡ ὁποία
ἀποτελεῖ σπουδαῖο μνημεῖο τῆς Παλαιοσλαβικῆς
γραμματείας. Περιλαμβάνει ὁμιλίες τοῦ Ἰωάν-
νου τοῦ Χρυσσοστόμου, τοῦ Ἀθανασίου Ἀλεξαν-
δρείας καί τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Ἐπιφανίου.

Ἡ ὁμιλία αὐτή ἀποτελεῖ παραίνηση σέ ἡγεμόνα,
ἔχει περιεχόμενο νομοκανονικό καί βασιζέται σέ
βιβλικά δεδομένα. Τό κείμενο εἶναι ἐντελῶς πρω-
τότυπο καί προδίδει ὄχι μόνο δόκιμο συγγραφέα
παρά καί ἄριστο γνώστη τῆς σλαβικῆς γλώσσας.

συνέχεια στή σελ. 31

☞ ΘΕΡΙΝΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΩΝ

Λειτουργήσαν καί φέτος οί θερινές συναντήσεις νέων καί νεανίδων τής Ίερᾶς Μητροπόλεως στό Άργος Καλύμνου, ἀπό τήν 1η Ίουλίου ἕως καί τό τέλος Αὐγούστου, στίς ὁποῖες συμμετεῖχαν περισσότερα ἀπό 250 παιδιά.

Ὁ Μητροπολίτης μας εὐχαριστεῖ θερμά τόν κ. Ντόβελλο (τοῦ Elena Village), ὁ ὁποῖος ἔφτιαξε τρεῖς πανέμορφες μόνιμες σκηνές γιά τά παιδιά μας, τούς ἄλλους γνωστούς καί ἄγνωστους δωρητές, τούς ὀμαδάρχες, τίς κυρίες πού μαγειρεύουν, τούς ἱερεῖς, τίς ἐνορίες καί τούς ὑπόλοιπους συνεργάτες καί συντελεστές.

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

Πραγματοποιήθηκαν στη Λέρο, υπό την αιγίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, μεταξύ 5 και 8 Σεπτεμβρίου 2017, οι εργασίες της Συντονιστικής Έπιτροπής της Μικτής Έπιτροπής του Θεολογικού Διαλόγου μεταξύ της Όρθοδόξου Έκκλησίας και της Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας.

Οι εργασίες έλαβαν χώρα στο Συνεδριακό Κέντρο, στην έδρα της Ίερας Μητροπόλεως στη Λέρο. Οι συζητήσεις έγιναν μέσα σ' ένα πνεύμα αγάπης, αδελφότητας και αμοιβαίου σεβασμού.

Η Έπιτροπή συζήτησε και αποφάσισε ότι, τό γενικό θέμα για τήν έπομένη φάση του διαλόγου θά είναι: «Πρός μιά ένότητα έν τή Πίστει: θεολογικά και έκκλησιολογικά θέματα προς έπίλυση». Έπίσης προτάθηκε, όπως έπεξεργαστεί τό θέμα: «Τό Πρωτείο και ή Συνοδικότης κατά τήν δευτέρα χιλιετία και σήμερα». Νά συνταχθούν κοινά κείμενα τά όποια θά μελετηθούν από τήν Συντονιστική Έπιτροπή τό 2018, και προς έγκρισή των από τήν Όλομέλεια τής Μικτής Έπιτροπής τό 2019.

Τών εργασιών προήδρευαν ό Πανιερ. Άρχιεπίσκοπος Τελμησσού κ. Ιώβ (Οικουμενικόν Πατριαρχείον), και ό Σεβ. Καρδινάλιος Kurt Koch (Πρόεδρος του Ποντιφικου Συμβουλίου για τήν Προώθηση τής Χριστιανικής Ένότητας), μέ τήν

συμμετοχή τών Γραμματέων και μελών, Σεβ. Μητροπολίτου Σασίμων κ. Γενναδίου (Οικουμενικόν Πατριαρχείον), και Πανοσιολ. κ. Andrea Palmieri (Ποντιφικόν Συμβούλιον).

Στήν συνάντηση έλαβον μέρος εκπρόσωποι από τό Οικουμενικόν Πατριαρχείον, τά Πατριαρχεία Ίεροσολύμων, Μόσχας, Σερβίας, Ρουμανίας, και τών Έκκλησιών Κύπρου, Ελλάδος και Άλβανίας.

Οί σύνεδροι είχαν επίσης τήν ευκαιρία νά έπισκεφθούν Ίερά Μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους και νά γευθούν τήν άβραμιαία φιλοξενία του Σεβ. Μητροπολίτου κ. Παΐσιου, και τήν αγάπη τών τοπικών και πολιτειακών άρχών, όσον και τών κατοίκων τής νήσου. ❧

ΣΧΟΛΗ ΓΟΝΕΩΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Ο Σεβ. Μητροπολίτης Σισανίου καί Σιατίστης κ. Παῦλος ἀναφέρθηκε στοῦ ἐπίκαιρο θέμα: «Τά προβλήματα στήν σύγχρονη οἰκογένεια» (Κυριακή 14 Μαΐου 2017, Ι. Ναός Ὑπαπαντῆς Καλύμνου)

Ὁ πανοσιολογίωτατος ἀρχιμανδρίτης π. Δανιὴλ Ψωῖνος, ἱεροκῆρυξ καί προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἁγίας Τριάδος Πειραιῶς, ὁ ὁποῖος παρουσιάζει τήν ἐκπομπή: «Ἡ σοφία τοῦ Λόγου παρηγορία στήν καρδιά», στόν ραδιοφωνικό σταθμό τῆς Πειραικῆς Ἐκκλησίας, μίλησε μέ θέμα: «Ἡ οἰκογένεια, ἕνας πανάρχαιος ἱερός θεσμός». (Κυριακή 11 Ἰουνίου 2017, Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός Σωτήρος Χριστοῦ Καλύμνου)

ΣΧΟΛΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Ἀγιασμός στοῦ παράρτημα τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς στή Λέρο, 25-9-2017

ΣΧΟΛΗ ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Ξεκίνησε η νέα χρονιά και για την Σχολή Αγιογραφίας της Ιεράς Μητροπόλεως, που λειτουργεί στην Ιερά Μονή Αγίας Έλεουσας Ροότσου Καλύμνου.

Ο Μητροπολίτης μας κ. Παΐσιος τέλεσε

τόν Άγιασμό, συμπαραστατούμενος υπό του Γενικού Άρχιερατικού Έπιτρόπου π. Άμφιλοχίου Σακαλλέρου, και εύχήθηκε «καλή και δημιουργική χρονιά».

ΕΚΟΙΜΗΘΗ Ο ΙΕΡΕΑΣ π. ΙΕΖΕΚΙΗΛ ΚΟΥΛΙΑΝΟΣ

Έκοιμήθη έν Κυρίω ό εύλαβέστατος έφημέριος του Ίεροϋ Ναοϋ Αγίας Τριάδος Βαθέως Καλύμνου, π. Ίεζεκιήλ Κουλιανός, ύστερα από ύπομο- νετική μάχη μέ ασθένεια, τό Σάββατο 24 Ίουνίου 2017.

Η άπώλεια του είναι μεγάλη τόσο για την τοπική Έκκλησία και τούς Βαθιώτες τούς όποιους υπηρετούσε επί πολλά χρόνια ως έφημέριος, όσο και για την πολυμελή του οικογένεια. Ό π. Ίεζεκιήλ μέ την πρεσβυτέρα Νομική απέκτησαν έννέα παιδιά, πέντε άγόρια και τέσσερα κορίτσια.

Τήν Κυριακή, 25/6/2017, έτελέσθη ή έξόδιος άκολουθία στόν Ίερό Ναό Αγίας Τριάδος Καλύμνου. Τής έξοδίου άκολουθίας προέστη ό βοηθός έπίσκοπος Στρατονικείας κ. Στέφανος και πλειάς ιερέων της Καλύμνου. Τό δέ τεσσαρακονθήμερον ως και τρίμηνον Μνημόσυνον έτέλεσε ό Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Παΐσιος, άναφερθής στό έργο και την διακονία του προσφιλοϋς και εις πάντας άγαπητοϋ πατρος Ίεζεκιήλ.

ΙΔΕΟΨΥΧΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ (ΙΔΨΔ)

(Πέμπτο Μέρος)

Ζαχαριάδης Στέργος

Νοσηλεύτης Ψυχιατρικής Κλινικής Γενικού Νοσοκομείου Ρόδου,
Απόφοιτος Α.Ε.Ε.Ι. Αθήνας

Ετό σημερινό μας άρθρο θά αναφερθούμε σε μία αρκετά συχνή Άγχωδη Διαταραχή πού συναντάμε σε κλινικό επίπεδο, την Ίδεοψυχαναγκαστική Διαταραχή (ΙΔΨΔ).

Ιστορικά στοιχεία:

Στόν Μεσαίωνα οι ιδεοληψίες σεξουαλικού ή βλάσφημου περιεχομένου θεωρούνταν ένδειξεις σατανικής επέμβασης πάνω στό άτομο καί αντιμετωνίζονταν μέ εξορκισμό. Στίς αρχές του 19ου αιώνα ή ψυχαναγκαστική νεύρωση θεωρείτο ένα είδος «τρέλας». Ο Philippe Pinel αναφέρεται σε αυτή μιλώντας γιά «λογική τρέλα», ενώ ό Esquirol τήν κατατάσσει στίς μονομανίες καί τή θεωρεί είδος παραληρήματος κάτι βέβαια πού δέν είναι. Ο Luys χρησιμοποιεί γιά πρώτη φορά τόν όρο ιδεοληψία σε ένα άρθρο πού έφερε τόν τίτλο «Παθολογικές Ίδεοληψίες». Ο Φρόντντ είναι αυτός πού απέδωσε στή διαταραχή αυτή τά χαρακτηριστικά τής νεύρωσης, ό οποίος δέν περιορίστηκε άπλα στή φαινομενολογική περιγραφή της, αλλά αναζήτησε τούς υπεύθυνους ψυχολογικούς μηχανισμούς, εκθέτοντας τήν ψυχική δομή πού υποβαστά τήν ιδεοψυχαναγκαστική συμπτωματολογία. Τόν πυρήνα τής φροϋδικής σύλληψης τής νεύρωσης αποτέλεσε ή άσυνείδητη ένδοψυχική σύγκρουση δηλαδή οι συγκρούσεις πού λαμβάνουν χώρα καθημερινά μέσα μας, όταν οι ένστικτώδεις έπιθυμίες του Μεταπτωτικού ανθρώπου συγκρούονται μέ τά μή καί τά πρέπει τών ήθικων καί κοινωνικων φραγμών πού μάς διέπουν. Τά χαρακτηριστικά στοιχεία πού συνθέτουν τήν ΙΔΨΔ αποτελεί τό τρίπτυχο ΙΔΕΟΛΗΨΙΑ-ΑΓΧΟΣ-ΚΑΤΑΝΑΓΚΑΣΜΟΣ.

Άρχικά εισβάλλει στήν σκέψη του άτόμου μία ιδεοληψία (λογισμός) ή όποία καί του προκαλεί έντονο άγχος, τό άτομο κατανοεί τόν παθολογικό χαρακτήρα τής σκέψης, γνωρίζει ότι δέν είναι δική του αλλά άδυνατεί νά τήν έκτοπίσει, ό μόνος τρόπος νά τήν έκμηδενίσει προσωρινά είναι νά προβεί σε μία πράξη καί τήν όποία καί έκτελεί συνεχώς ως άπάντηση στήν ιδεοληψία μέ κύριο στόχο τήν προσωρινή μείωση του άγχους. Σε κλινικό επίπεδο συναντάμε τίς ακόλουθες ιδεοληψίες συνήθως:

Φοβικές ιδεοληψίες:

Έπιφανειακά μοιάζουν μέ τίς φοβίες, διότι καί οι δύο άφορούν άνησυχία καί φόβο άπέναντι σε κάποιο άντικείμενο ή κατάσταση, αλλά διαφέρουν κατά τό ότι έπιβάλλονται στή σκέψη κατά έναν έπαναληπτικό καί στερεότυπο τρόπο, ανεξάρτητα από τήν παρουσία ή τήν άπουσία του φοβογόνου άντικειμένου ή τής φοβογόνου κατάστασης προκαλούν έντονο άγχος. Συνήθη θέματα είναι ή άκαθαρσία, ό κίνδυνος μόλυνσης, οι άσθένειες, ό θάνατος κ.ά.

Ίδεακές ιδεοληψίες:

Περιλαμβάνουν τήν άκούσια έπιβολή στή σκέψη μιās λέξης, ενός αριθμού ή ιδέας, κάτι πού προκαλεί μεγάλο έσωτερικό προβληματισμό καί συνοδεύεται από άγχος. Προκαλούν έντονες άμφιβολίες καί ένδοιασμούς γιά έσωτερικά θέματα ή σχετικά μέ τήν καθημερινή ζωή του άτόμου. Ο άσθενής οδηγείται σε συνεχείς έπαληθεύσεις γιά νά κατευνάσει τούς φόβους του, κάτι τό όποίο όμως έχει παροδικό μόνο αποτέλεσμα. Γιά παράδειγμα, ό άσθενής μπορεί νά έχει άμφιβολίες γιά τό αν κλείδωσε τήν πόρτα του, αν έκλεισε τήν κουζίνα, αν άνταποκρίθηκε έπαρκώς στίς άπαιτήσεις τής δουλειάς του κ.ά.

Ίδεοληπτικές παρορμήσεις:

Πρόκειται γιά τήν ύποκειμενική αίσθηση του άτόμου ότι κινδυνεύει νά προβεί σε βλάσφημες πράξεις ή νά ξεστομίσει λέξεις ή φράσεις άνήθικες, οι όποιες είναι κυρίως σε αντίθεση μέ τό περιβάλλον στό όποιο βρίσκεται καί τή σχέση του μέ τά άτομα πού εμπλέκονται. Γιά παράδειγμα, νά έκφωνήσει ιεροσύλες λέξεις έντός του εκκλησιαστικού χώρου, νά «κοιτάζει» έρωτικά τίς άγιογραφίες, ή νά διαπράξει σεξουαλικές πράξεις άπέναντι σε άτομα πού του άπαγορεύεται κάτι τέτοιο, όπως οι γονείς ή τό παιδί του. Συχνά τά άτομα μέ ΙΔΨΔ πιστεύουν πως καί μόνο ή σκέψη μιās ιδεοληψίας μπορεί καί νά πραγματοποιηθεί κάτι τό όποίο δέν συναντάμε στήν καθημερινή κλινική έμπειρία.

Ψυχαναγκασμοί

Οι ψυχαναγκασμοί αποτελούν άλλο ένα κύριο σύμ-

πτωμα της διαταραχής αυτής. Πρόκειται για έπαναληπτικές συμπεριφορές που έχουν τή μορφή έξωτερικών ή έσωτερικών πράξεων που επιβάλλονται από τό ίδιο τό άτομο. Συχνά παίρνουν τή μορφή τελετουργίας, έτσι ώστε νά μειωθεί τό άγχος που είχε δημιουργηθεί. Μπορεί νά συνοδεύουν τίς φοβικές ή ιδεακές ιδεοληψίες για νά εξαλείψουν τό φόβο ή τήν άμφιβολία που αυτές προκαλούν. Για παράδειγμα, ό ψυχαναγκασμός του συχνού πλυσίματος μπορεί νά συνοδεύει τίς φοβικές ιδεοληψίες τής άκαθαρσίας.

Οί ψυχαναγκασμοί τής επανάληψης που άπαντώνται στίς ιδεακές ιδεοληψίες οδηγούν τό άτομο νά έλέγχει για παράδειγμα συνεχώς για τό έάν ή πόρτα τής οικίας του είναι κλειστή.

Οί ψυχαναγκασμοί τών ιδεοληπτικών παρορμήσεων είναι εκείνοι που παρουσιάζουν θά λέγαμε τό μεγαλύτερο «ένδιαφέρον». Τό άτομο προσπαθεί νά άπαλλαχθεί από τό βλάσφημο νοητικό φορτίο τό όποιο του προκαλεί έντονο άγχος και ένοχές, επισκέπτεται συνεχώς τόν ιερέα σέ άρκετά τακτά χρονικά διαστήματα ώστε νά του εξαγορεύσει φανταστικά άμαρτήματα που άπορρέουν από τήν ιδεοληψία και

μέ τά όποια δέν έχει καμία άπολύτως σχέση. Έπαναλαμβάνει συνεχώς στερεότυπες προσευχές ώστε νά βιώσει τήν κατά φαντασία κάθαρση από τόν πνευματικό ρύπο που του προκάλεσε ή ιδεοληψία. Άσπάζεται συνεχώς τίς άγιες εικόνες ώστε νά μειώσει τό ένοχικό του φορτίο κ.ά.

Θεραπεία:

Η θεραπεία όπως έχουμε αναφέρει και στό παρελθόν έγκείται στή στενή συνεργασία μεταξύ του Πνευματικού και του Ψυχιάτρου. Ό πρώτος θά έξηγήσει στόν άσθενή ότι οι σκέψεις του είναι άποτέλεσμα τής παθήσεως που τόν διέπει, ούδεμία σχέση έχουν μέ τόν έκκλησιαστικό χώρο και ότι τό ένοχικό φορτίο είναι φανταστικό άποτέλεσμα που σχετίζεται μέ τή νόσο. Από τήν πλευρά του ό Ψυχίατρος θά δώσει τήν όρθή φαρμακευτική άγωγή καθώς έπίσης θά προσπαθήσει μέσω τής ψυχοθεραπείας νά τόν βοηθήσει όσο τό δυνατόν συντομότερα και περισσότερο γίνεται.

Τέλος σέ σοβαρές μελέτες που έλαβαν χώρα φάνηκε ότι ό Πνευματικός πατήρ μπορεί νά βοηθήσει σέ μεγάλο βαθμό τόν άσθενή που νοσεί από ΙΔΨΔ.

συνέχεια από τή σελ. 25

Τό τρίτο νομικό έργο του Μεθοδίου που έχει διασωθεί συνδέεται μέ ένα πλήθος από προβλήματα. Αυτό είναι ό «*Νόμος έκδικάσεως τών ανθρώπων*». Τό έργο αυτό άποτελεί νομικό κώδικα ό όποιος περιλαμβάνει 32 κεφάλαια.

Μέ τά έργα αυτά, ό Μεθόδιος συντέλεσε στήν άρτιότερη όργάνωση τής διοίκησης τής χώρας και στή μεταφύτευση τών αρχών του βυζαντινού δικαίου στό κράτος τής Μεγάλης Μοραβίας.

Όμως οι διαβολές του γερμανικού κλήρου δέν έλειψαν ποτέ. Από τή μιά μεριά πίεζαν τόν ήγεμόνα Σβάτοπλουκ και από τήν άλλη διέβαλλαν τόν Μεθόδιο στή Ρώμη. Ό Μοραβός ήγεμόνας έστειλε έναν κληρικό όνόματι Ίωάννη στόν Πάπα για νά δώσει λύση στα προβλήματα που πρόεκυπταν. Πράγματι, ό Πάπας Ίωάννης Η΄, έσπευσε νά καλέσει τόν Μεθόδιο στή Ρώμη. Παραδόξως στήν έπιστολή προς τόν Μεθόδιο διατυπωνόταν ή κατηγορία ότι λειτουργεί στή σλαβική γλώσσα.

Μαζί μέ τόν Μεθόδιο έφτασε στή Ρώμη και ό Βίχιγκ, Γερμανός ιερέας ό όποιος δέν έπαψε νά βυσοδομεί εναντίον του. Ωστόσο ό Πάπας τόν χειροτόνησε έπίσκοπο Νίτρας, ή όποια

ήταν υπό τή δικαιοδοσία του Μεθοδίου, έτσι ό Βίχιγκ νόμιζε ότι κέρδισε τό παιχνίδι και γύρισε στή Μοραβία όπου διέδωσε ότι επέκειτο ή καταδίκη του Μεθοδίου από τή Ρώμη.

Οί συνομιλίες του Μεθοδίου μέ τόν Πάπα ύπήρξαν διαφωτιστικές και έβαλαν τά πράγματα στή θέση τους, αφού δόθηκαν βέβαια οι άμοιβαίες έξηγήσεις, διαλύθηκαν οι άμφιβολίες. Ό Μεθόδιος επέστρεψε στή Μοραβία τόν Ίουνιο του 880 φέρνοντας μαζί του έπιστολή του Πάπα προς τό Σβατοπλουκ. Ό Βίχιγκ είχε δημιουργήσει δυσμενές κλίμα εναντίον του Μεθοδίου μόνο όμως στόν κύκλο τών γερμανόφιλων, ή μεγάλη μάζα του σλαβικού πληθυσμού ήταν μέ τό μέρος του Έλληνα αρχιεπισκόπου. Ό Βίχιγκ και οι όπαδοί του ζήτησαν νά διαβαστεί τό γράμμα μπροστά στόν λαό, εύελπιστώντας στήν καταδίκη του Μεθοδίου.

Η άπογοήτευσή τους ήταν μεγάλη όταν διαπίστωσαν ότι ή Ρώμη έδινε τήν έγκρισή της για τή σλαβική λειτουργία και τήν άνάγνωση τών κειμένων τής Αγίας Γραφής στή γλώσσα αυτή, ό Πάπας άποφάνθηκε ότι ή Σλαβική ήταν τό ίδιο άποδεκτή γλώσσα όπως ή Έβραϊκή, ή Έλληνική και ή Λατινική.

«ΙΙΔΩΡΕΙΟ» ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΛΕΡΟΥ

Λειτουργεί από τό 1960.

Φιλοξενεί περί τούς 30 γέροντες.

Διοικείται υπό πενταμελοϋς
Διοικητικού Συμβουλίου υπό τήν
προεδρίαν του Σεβ. Μητροπολίτου
μας κ. Παΐσιου.

Μέλη:

π. Νικόδημος Φωκάς αντιπρόεδρος,

κ. Έμμ. Ζαΐρης συντ/χος ιατρός,

κ. Καλλιόπη Γκαργκιούλου,

Άναστασία Πολίτου.

Διευθυντής: Θεοφ. Έπίσκοπος

Στρατονικείας κ. Στέφανος.

Τηλ. 22470- 22860, 22470-25350

Λογαριασμός Ε.Τ.Ε.: 403/540046-53,

IBAN: GR11-0110-4030-0000-4035-
4004-653

Κωδικός SWIFT ΤΡΑΠΕΖΑΣ-BIC:
ETHNGRAA

ΦΙΛΟΠΤΩΧΟ - ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΓΑΦΗΣ

Μέ τήν βοήθεια του Θεού, τήν έπιστασία του Σεβ. Μη-
τροπολίτου μας κ. Παΐσιου και τήν συγκινητική και άξία
έπαίνων προσφορά των έθελοντριών γυναικών και των
δωρητών, συνεχίζεται για έβδομη συνεχή χρονιά τό έργο
της Τραπεζής Άγάπης της Ι. Μητροπόλεως, μέσα από τό
όποιο σιτίζονται καθημερινά περισσότεροι από 170 άδελ-
φοί μας που έχουν ανάγκη. Έπίσης, για τίς άμεσες ανάγκες
των ένδεών αδελφών μας λει-
τουργεί Φιλόπτωχο Ταμείο,
Έκκλησιαστικό Παντοπω-
λείο, Ίματιοθήκη, Φαρμα-
κείο, Τράπεζα φαγητού, κ.λπ.

**Λογαριασμός Τραπεζής
Άγάπης:**

779/002101-089440

Θερμή παράκληση: Νά ένημερώνεται ή Ι. Μητρόπολη για
τήν τυχόν κατάθεση στον λογαριασμό, για τήν έκδοση
σχετικής απόδειξης.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΕΠΙΤΕΛΕΙΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΚΗ ΣΑΣ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Συνδρομές για τό περιοδικό μας
μπορείτε νά αποστείλετε στη διεύθυνση:

Ίερά Μητρόπολις Λέρου - Άλιντα - Λέρος 85400

(Υπόψιν Γραμματέως κ. Γεωργίου Χρυσούλης
μέ τήν σημείωση «συνδρομή ΟΛΚΑΣ»)

Έτήσια συνδρομή: 15 ευρώ

Άρ. λογ. Alpha Bank: 643-002101-028910 /
IBAN: GR4101406430643002101028910

ΟΛΚΑΣ

Περιοδικόν Ίεράς Μητροπόλεως Λέρου, Καλύμνου και Άστυπалаίας

Ίδιοκτήτης: Ι.Μ.Λ.Κ.Α., 85400 Λέρος

Έκδότης: Ό Σεβ. Μητροπολίτης ΛΚΑ κ. Παΐσιος

Έπιμέλεια όλης: Γεώργιος Ί. Χρυσούλης, Γραμματέυς Ι. Μητροπόλεως,

Μιχαήλ Μακαρόνας, πτυχιούχος Θεολογίας Α.Π.Θ.,

καθώς και όμάς ιερέων και λαϊκών Θεολόγων

Ίστοσελίδα: www.im-leka-gr.

<http://www.panoramio.com/user/2781675>, <http://www.youtube.com/user/imkalymnoy>

Έκδοτική Παραγωγή: ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ ΑΒΕΕ, τηλ. 210-9217.513

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Έν Λέρω: Τ.Κ. 85400, τηλέφωνο: 2247023211, Fax: 2247022339. E-mail: mitropolerou@yahoo.gr

Έν Καλύμνω: Τ.Κ. 85200, τηλέφωνο: 2243023000/1, 2243022700. Fax: 22430 22700.

E-mail: imkalymnoy2011@yahoo.gr

Έν Άστυπалаία: Τ.Κ. 85900, τηλέφωνο: 2243061875, Fax: 2243061875.